

Štev. 50.

Entered as Second-Class Matter July 8th, 1905, at the Post-Office
at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879

Chicago, Ill., 15. decembra 1911.

Kdor ne misli svobodno, se ne more
boriti za svobodo!

Leto X.

Razgled po svetu.

"KRADLI CESARSKIM ČLA-
NOM HIŠE HABSBURGOV
ČAST".

Dunaj, 12. dec. — Ko se je za-
znalo, da se bodo delegacije zopet
izrekle za milijone v bajonetne
"potrebe", in ker se vse priprav-
lja na vojno z Italijo, so pršali
in interpelirali socialistični po-
slanci ministra zunanjih del: Kaj
mečka "prestolonaslednik" Franc
Ferdinand, za hrbtno starega ce-
sarja Franca Jožefa I.? Nadalje
so socialisti izjavili: Vojaška
stranka in nje vodja, prestolona-
slednik Franc Ferdinand, je sku-
šala dobiti, za božično darilo svo-
jim podanikom menda, vojno z I-
talijo in razdreti trozvezo. Nada-
lje: Ali se hoče avstrijska vlada
vprijeti takim težnjam? In posva-
riti ljudi, (ne da bi mi branili
starega cesarja), ki ne morejo
pričakati premembe prestola? (!)
Znano bi jim lahko bilo, da zado-
stuje avstrijskim podanikom en
(!) cesar, in nočejo imeti istočas-
no dva, (!!).

Kaj pa je nato stvarno praša-
nje odgovoril ministerski pre-
sednik grof Stuerghk? Grajal in
obsojal je kot avstrijski grof in-
terpelacijo socialistov, ker vlačijo
člane cesarske hiše v parlamentu,
(kaj je to kakšen hlev, ponižna?
op. ured.) To, da je proti dolžne-
mu (!!) spoštovanju napram
Habsburžanom in celi prinski kli-
ki. Tako se govori v Avstriji da-
nes.

Francúz usmrtil Nemca.

Mec, Elzas-Lotringija, Nemško,
11. dec. — Nemški vojak Miersch
je bil danes na prosti cesti vstre-
ljen od Francoza, nemškega po-
danika, Aleksandra Samaine. —
Zadnji je voditelj narodne fran-
coske stranke. Samaine, njegov
brat in štirje njegovi prijatelji so
bili aretirani in obdolženi sozlo-
čincea.

V tem mestu je to ubojstvo po-
vzročilo veliko vznemirjenje, ker
proces lahko povzroči še večjo
jezo in sovraštvo med Nemci in
podjarmljenimi Francozi Elzas
Lotringije, ki spadajo pod Nem-
čijo od l. 1871.

Alex. Samaine zavzema odlično
mesto v francoski stranki in je
bil tudi organizator velike de-
monstracije v Mecu, 9. januarja
t. l.

Takrat je Samaine s Francozi,
— ki sree njih še vedno bije za
Francijo, — čeprav pruski po-
daniki, — povzročil, da so peli na
"nemških" tleh marseljezo, in
vzklikali živio klice na francosko
republiko. Proces bo prve zani-
mivosti in bo morebiti dalekosežne
politične vrednosti.

Morgan odklovan.

Berlin, 11. dec. — Ameriški dr-
žavljan in multimilijonar, J. P.
Morgan, je bil od nemškega Vil-
četa odklovan z rdečim orlovim
redom "prvega" razreda. Odklo-
vanje je razglasil 8. dec.
"Reichsanzeiger"; insignije se
odklovanec izroče na kielski te-
den.

(Jako ponosni so lahko Ameri-
čani, stari sovražniki redov in ce-
sarjev, na svoje državljane XX.
stoletja, ki sprejemajo na vrat
rede, kot pudelni železne obroče!
op. ured.)

DENARJE V STARO DOMOVINO

polijamo:
za \$ 10.35 50 kron,
za \$ 20.50 100 kron,
za \$ 41.00 200 kron,
za \$ 102.50 500 kron,
za \$ 204.50 1000 kron,
za \$ 1020.00 5000 kron

Poštarina je všteta pri teh svotah
Doma se nakazuje svote popolnoma
izplačajo brez vinarja odbitka. Naši
denarje pošiljamo izplačuje c. k. po-
što. hrani in urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najpri-
lične je do \$50.00 v gotovini v priporočeni
al i registriranem pismu, večje zneske
po Domestic Postal Money Order ali pa
New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.

82 Cortland St. New York
100 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, OhioABRAHAMOVI SINOV — IZ-
DAJALCI SVOJIH BRATOV.

Peterburg, 13. dec. — V Rusiji
je vzbudil judovski ameriški
humbag nemalo pozornosti. Di-
plomate Rusije so bili nato že
zdavna pripravljeni. Stvar je sle-
deča, kot poroča ruski vladi bliže
stoječi časopis "Rasija".

Ameriška vlada Zjed. držav ho-
če, da se potni listi judov, ki so
ameriški državljani, respektirajo
ravnatoko, kakor potni listi vseh
drugih ameriških državljanov,
najsibo katerekoli veroizpovedi.
Pogodba iz leta 1832 to ameri-
škim judom pripozna, in ravno to
pogodbo hočejo čifuti, ki imajo
velik vpliv v Washington-u —
razveljaviti!

Odgovor Rusije.

Ruska vlada je odgovorila v
"Novoje Vremja" jako stvarno
in miroljubno. In sicer je omenje-
ni časopis med drugim pisal: Da
je ne mogoče, da bi pripoznala
Rusija več pravic inozemcem, kot
lastnim domačinom; to se bi pa
zgodilo, kakorhitro bi Rusija pri-
poznala potne liste judov. Omen-
jeni časopis piše nadalje o ameri-
ški tiraniji, ki zahteva od zdra-
vih in močnih ljudi, ki hočejo v
Ameriki delati, precejšnjo svoto
denarja, in ravnatoko preklinja
naredbo, da se poligamisti ne
smejo naseliti na "svobodnih" a-
meriških tleh, kar zabranjuje sto-
tisočim ruskim podanikom moha-
medanskega veroizpovedanja, v-
vohod v Ameriko. (Jud iz Ameri-
ke so pa sami milijonarji, ki bi si
radi Rusijo "ogledali" v svoje
kapitalistične namene, in nepre-
segljivo izrabljanje!)

Rusija nima na stari pogodbi
nič za zgubiti. Amerika importi-
ra v Rusijo čez \$10,000,000 let-
no; iz Rusije v Ameriko gre pa le
za kakih \$40,000,000 blaga v A-
meriko! Če se bo stara pogodba
razveljavila, pravi omenjeni ča-
sopis, "ne bo milijonom ruskih
judov dovoljen vohod v novi svet".

Izdajalstvo judov nad judi.

Peterburg, 13. dec. — Amerika
se hoče odkrižati stare pogodbe,
ker se bi rada znebila ogromne-
ga števila judov, ki prihajajo iz
Rusije v Ameriko, zato je prišla
pogodba iz leta 1832 na tapeto,
piše list "Rječ". Izdajalstvo ju-
dov nad svojimi rojaki judi je o-
čito. Judi Amerike se sami boje,
da bi se narodi Amerike naveliča-
li judovskega izrabljanja, in le
zato silijo sedaj Tafta, da se za-
vzame za "pravice" judov v Ru-
siji, v resnici pa privede od tega,
da bi se staro prijateljstvo med
Rusijo in Ameriko razbilo, in bi
se potem nove pogodbe zabrani-
lo, ali saj grozno skrčilo naselje-
vanje judov v Ameriko. Visoki
judovski rabini in judovski sena-
torji v Washingtonu, pripravlja-
jo to zaroto nad svojimi lastnimi
rojaki, judi!

(Tako se je izrazil tudi socia-
listični poslanec V. L. Berger, in
gonjo proti pogodbi l. 1832 ostro
grajal in zraven pristavil, da pra-
vi Amerikanci niso bili nikoli so-
vražniki Rusije. op. ured.)

Kronanje kralja Jurja V.

Delhi, Indija, 12. dec. — Kro-
nanje angleškega kralja Jurja V.
in njegove žene Marije, za indij-
ska cesarja in cesarico, se je vr-
šilo nad vse slavnostno. Cesarja
so firšti, podkralji in visoki u-
radniki Indije, te bogate dežele,
ki pod angleškim gospodstvom
strašda nje prebivalstvo, jako slo-
vesno pozdravljali. Ker je v In-
diji na milijone državljanov, ki
ne vedo enkrat na dan, je cesar
Jurij zaukazal, da se da "bera-
čem" na ta "narodni" praznik
prosto mizo in pijačo.

Govori se, da je cesar Jurij o-
bljubil, da se bo prestolica vlade
prenesla in Calcuta v Delhi, kar
bo v škodo ondodnim angleškim
trgovcem. Prenos bi stal nič manj
kot \$25,000,000.

Za zunanje oglase ni odgovor-
no uredništvo ne upravnništvo.

Razne novice.

GROZNA RUDNIŠKA KATA-
STROFA.

Čez 100 rudarjev mrtvih.

Briceville, Tenn., 9. dec. — Da-
nes v jutro, okoli 7½ ure se je
slišalo bobnenje grozne eksplozi-
je nad 2 milje dajave. Nesreča
se je pripetila v jami, ki pripada
k Knoxville Iron družbi, v Brice-
ville, Tenn. Eksplozija se je pri-
petila radi prahu. Četa rešilcev
pod vladnim nadzorstvom je do-
bila povelja, da se takoj poda na
lice nesreče.

Rešilna dela.

Ob 11 uri se je pričelo z reši-
nimi deli in sicer na treh vhodih
glavne jame, Eros Mountain
Mine. Na stotine žen in otrok
se je nabralo ob vhodih in prosi-
lo, da se jih pusti v jamo, da po-
magajo pri rešilnih delih. Okoli
11 ure je bilo zaznati, da je več
kot 100 mož, krepih in en dan
preje čilih rudarjev, družinskih
očetov, ubitih na smrt. Ker je pri-
šel ogenj bruhati pri vseh izho-
dih, je rešilec delo obtežilo in
so morali prestat z njim.

Brez upanja.

Knoxville, Tenn., 10. dec. —
Poročila rešilnega moštva so brez
upanja na kako rešitev okoli 200
rudarjev, ki so se nahajali začasa
eksplozije v Eros Mountain Mine.
V Briceville se je od tu odposlalo
en voz živih, ker se poroča, da je
tam zavladal med zapuščenimi
vdovami in njih otroci, glad. Po-
poludne okoli 2 ure so zadeli na
18 grozno razmesarjenih trupel;
12 so jih morali radi sanitarnih
odredb takoj pokopati.

Odziv.

Briceville, 10. dec. — Reševalci
so danes slišali lahno trkanje v
rovih Eros Mountain Mine. Se-
daj se je dognalo, da je v jami
zaprtih 205 mož, na katere reši-
tev ni morebiti več misliti. . . .

Dve nadaljni razdrekateni tru-
pli so prinesli na površje, ki ju
pa niso mogli spoznati. T. L. Step-
henson, predsednik Knoxville Iron
družbe, je na svoj račun dal
napraviti 125 raket. . . .
Stotine na smrt prestrašenih o-
trok in žen je čakalo celo noč ob
vhodih na svoje drage, toda od
rešilcev ni bilo nobenega ugod-
nega poročila, ker grede rešilna
dela kljub naporu rešiteljev, ja-
ko počasi.

Up je šel povodi.

Briceville, Tenn., 11. dec. Re-
šilna dela počasi napredujejo. —
Vse prejšnja grozna slutnja, da
so morebiti vsi nesrečneži živi po-
kopani. Našli so novo truplo ne-
kega Američana; naslonjen je bil
na telefonski aparat, menda je
hotel telefonirati o nesreči, a ga
je prej zadela smrt.

Danes šteje ta mala rudniška
naselbina 56 vdov in 184 otrok
brez očetov, sirot proletarskih!

Prezident Taft je danes poslal
Miss Boardman brzojavko, kjer
ponuja svojo pomoč nesrečnežem.
Tomaž Watts, župan mesteca
Coal Creek, pet milj oddaljeno od
mesta nesreče, se je obrnil na vse
župane in mesta Zjed. držav, za
podporo 125 familijam, ki nima-
jo danes skorjice kruha v svojih
žalostnih domovih.

Znorela.

Briceville, Tenn., 12. dec. Zno-
rela sta dva rudarja, ki sta bila
rešena iz goreče jame; najbrže
nista mogla prenesti strašnega u-
postojenja in ječanja svojih m-
rtvih tovarišev, in bila napadena
od najhujše blaznosti — rjovela
sta po cesti kot dva psa!

Večina v senatu proti Lorimerju.

Washington, D. C. Senator Lor-
imer iz Illinois bode najbrže mo-
ralno odstopiti. Proti Lorimerju se
je izjavilo 49, za Lorimerja pa 36
senatorjev. Lorimer sam ne more
glasovati v tej zadevi. Pet glasov
je dvomljivih.

VDOVE IN SIROTE!

56 vdov in 184 sirot.

Knoxville, Tenn., 11. dec. Trije
živi rudarji so bili danes rešeni v
Eros jami; počutilo se še precej
dobro. Rešili so se od gladi s tem,
da so si razdelili enega tovariša
zajuterk, ki jim je bil edina hra-
na treh dni. Žene rešenih so pre-
srečne in novo upanje navdaja
ob jami stoječe. . . .

Novo pokopališče je nastalo v
bližini rudnika; prostovoljci kop-
ljejo jame zastoj. . . .

Sedem mrtvih rudarjev so pri-
nesli danes večer iz rova št. 24 na
površje. Dobili so jih mrtve sede.
Dva sta bila objeta okoli vratu,
oče in sin. . . .

Preprečen štrajk.

New Orleans, La. Vsled več-
dnevnega prizadevanja delavskega
komisarja Charles P. Neilla se je
posrečilo poravnati nesoglasje
med strojniki in uradniki Queen
& Crescent železnice. Delavci so
tudi dosegli precejšnjo poboljša-
nje plače.

Delavske straže so dovoljene.

Recorder Carroll v Patersonu,
N. J., je opustil več štrajkarjev,
katere so aretovali redarji, ker
so baje žalili nekega tovarnarja,
z besedami: "Pred tovarno sme-
te stati na straži, toda na dosto-
jen način in ne da bi kršili posta-
vo. Ne postopajte silovito, ne raz-
deajte tuje lastnine in ne nadle-
gujte lastnika!"

Nezadovoljni socialisti.

Lima, O. Dorbin N. Schook, ka-
tere so izvolili pri zadnjih vo-
litvah socialisti za župana, naj
odstopi — tako vsaj zahtevajo
člani socialistične stranke, ki mu
predbacivajo, da ne postopa po
"principih stranke". Toda župan
Schook noče ugoditi tej zahtevi.

Vdove ponesrečenih gasilcev pre-
skrbljene.

Chicago, Ill. 21 vdov, katerih
soprogi so bili ognjegaseci, in ki
so izgubili življenje pri požaru
Stock Yards dne 22. decembra
1910, je dobilo svoj del nabrane
svote \$211,000. Odbor, ki je nabi-
ral prispevke, je nameraval denar
obrestonosno naložiti in izplače-
vati vdovam obresti, toda sodišča
so odredila, da mora takoj razde-
liti vso svoto.

Vendar enkrat!

Prosluli clevelandski župnik —
goljuf v Avstriji.

Gl. Svobode je kot edini svobo-
domiselni list vedno zastopal
mnenje, da so za slovenski narod,
največji škodljivci in največji
grobokopi — slovenski duhovniki
seveda ne vsi, a skoro vsi. Oni za-
stopajo kot trumni hlapeci tiare
Rim in vedno le Rim. Ne ozna-
njujejo več Kristusovega nauka,
temveč neko mešanico, ki so jo
zajeli iz — svetega pisma, ne da
bi se ozirala na čas, v katerem ži-
vimo. Imeli smo ameriški Sloven-
ci že marsikatega črnosukneža,
a nobenega tako sovražnega od
vsega naroda, kot Vituša Hribar,
ki je zapustil posebno v Clevelan-
du spomina vredne dogodbece!
"Slov. Narod" piše v svoji zad-
nji št. sledeče o tem gospodu:

Amerikanski državljan — voli-
lec v občini Zg. Tuhinj. Našim a-
merikancem dobroznani Vitus
Hribar, župnik v Ameriki, je dne
9. t. m., seveda po pooblastilu vo-
til pri občinskih volitvah. Volitve
je vodil župnik Štrukelj, kateri
je dobro vedel, da je kaj takega
protipostavno. Seveda, župnik je
dal stvar volilni komisiji na gla-
sovanje in ker "so gospod" pre-
dlagali, so možje ponižno prikima-
li — če bo deželni odbor tudi ta-
ko prikimal ne vemo? Vitus Hri-
bar ima pri nas lepo zarastel
gozd, pa mogoče tudi lepo zaostal
dolga na vojaški taksi. Dobro bi
bilo, da se stvar preišče in ga pri-
sili, naj da cesarju, kar je cesar-
jevega.

ŠT. 25,314 IN 25,315.

To so štev., oz. imeni, ki sta jih
prejela McNamara v San Quen-
tinu zaporu.

Kakor je čitateljem znano, se
bo proces McNamara šele sedaj
pričel. Oblastva govore, da so bili
pri celi dinamitaciji zaintereso-
vani "večji" možje, kot sama št.
25,314 in 25,315. Celo Samuelčka
Gompers poskusa kapitalistično
časopisje vplesti v zaroto dinami-
tarjev!

In sama National Civic federa-
cija postrani gleda svojega pod-
predsednika Samuelčka; ni je več
všeč človek, ki pišejo kapitalisti
"slabo" o njem! Gompers, pod-
predsednik Civic federacije, ki je
s to bando šel skoz drn in brn, pa
je sedaj naenkrat od nje popol-
noma zapuščen in še celo obsojen!
Ali se mu prav ne godi?!

Govori se celo, da so Gompersa
tajno vrgli iz Civic federacije;
pustili mu pa niso govoriti na
zborovanju, čeprav je bilo njego-
vo ime na programu. Dali so ta-
koj tiskati ti "angeljni miru"
nov program, kjer so predsedni-
ka Am. Fed. of Labor — izpusti-
li!! . . .

Kdor se med svinje meša. . .

Brata McNamara v kaznilnici.

V soboto 9. t. m. so prepeljali iz
Los Angeles, Cal., obsojena brata
McNamara v kaznilnico v San
Quentin, kjer mora ostati eden od
smrti, drugi pa 15 let. J. J. Mc-
Namara je povedal, predno so ga
odvedli, le sledeče: "I'm a young
man, and I'm for union labor".
Drugi brat je izrazil upanje, da
dobijo delavski voditelji, ki ju se-
daj obsojajo, sčasoma drugo mne-
nje o njih. Odpeljali so ju z avto-
mobilom, z rokami privezane drug
na drugega.

Iz Indianapolis, Ind., poročajo,
da bode H. Hoekin, ki je kot taj-
nik Iron Workers unije postal na-
slednik J. J. McNamara, razkril
oblastim vse, kar ve, ako dobi od
njih to, kar zahteva. V njegovi
posesti se nahaja več McNamaro-
vih listin, katerih niso zaplenili.

V Chicagu, Ill., so našli Miss
Noro Haley, ki je bila dve leti ta-
nica J. J. McNamara, in katero so
iskali detektivi skoraj eno leto.
Tudi od te pričakujejo važnih iz-
povedb.

Novi Burnsovi dokazi.

Indianapolis, Ind., 13. dec. —
Burnsu se tu vedno več veruje.
Govori se celo, da je veliki jury
imel pol voza aktov in dokazov
krivde McNamara, v katerih se
jasno vidi, da je bil od l. 1906 —
1911 vedno jako "busy" in pošil-
jal dinamit v vse države Ameri-
ke. Zvezni uradniki so prišli na
sled sledeči kvantiteti dinamita,
poslanega v razne države od bra-
tov McNamara: Našlo se je 1490
funtov dinamita v nekem hlevu,
pri domu Ortie F. Mc Manigala
Tiffin, Ohio, in 90 funtov dina-
mita v kleti od International I-
ron Structural Workers v India-
napolis; 25 funtov nitroglicerina
in dinamita v nekem klavirskem
zaboju v bližini istega mesta in 38
funtov nitroglicerina v nekem
kozolu blizu Rochester, Pa. Le-
pe reči! —

Verski fanatik obsojen.

Portland, Me., Rev. Frank W.
Sanford, predsednik "Holy Ghost
and Uks" družbe, je bil pred so-
diščem spoznan krivim, da je po-
vzročil smrt šestih oseb na jahti
"Coronet". Duhovnika bodo ob-
sodili dne 18. t. m.

Rusija in Perzija.

Pariz, 13. dec. — Vse kaže, da
ne pride med Rusijo in Perzijo
do vojne. Amerikane Schuster
gotovo ostane na svojem mestu.
Kazaki ne bodo prišli v glavno
mesto Teheran, ker jih ovira vi-
soki sneg in se je perzijska vlada
pripravljena pogajati z Rusijo.
Zadnje dni se je med Rusijo in
Anglijo sklenila nova tajna po-
godba, radi perzijskega prestolo-
nasledstva.

STANDARD OIL DRUŽBA
OBSOJENA.

Buffalo, N. Y. V tožbi proti
Standard Oil družbi, ki je bila
obdolžena, da je sprejemala od
New York Central in Pennsylvania
železnice v letih 1904 in 1905
popuste za prevoznje petroleja iz
Olean, N. Y., v Burlington, Vt.,
je razglasila v tukajšnjem zvez-
nem sodišču porota razsodbo, po
kateri je spoznana družba krivim.
Železnice so bile vsled tega že
kaznovane. Obtožba navaja 143
slučajev, od katerega je mogoče
vsakega kaznovati z \$20,000 glo-
be. Standard Oil družba se prito-
ži na zvezno nadsodišče. Porotni-
ki so bili le 22 minut v posveto-
valnici.

Rodgers dovršil polet.

Long Beach, Cal., 10. dec. Avi-
atik C. P. Rodgers je danes dovr-
šil svoj veliki polet od New Yorka
do Pacifika, ter se srečno spu-
stil na pacifiški obali danes ob
4:04 na tla. Računa se, da ga je
pričakovala množica, broječa do
60,000 oseb. Ko se je smeli zra-
koplovec spustil na tla, je množica
navalila nanj in mu potisnila
letalni stroj v morje.

Rodgers je izjavil, da je bil pri
poletu od Atlantika do Pacifika
v zraku natančno 3 dni, 10 ur in
14 minut.

Dietz pred sodiščem.

Hayward, Wis., 13. dec. Proces
proti petim členom družine Dietz,
se je včeraj ob 2 popoldne pri-
čel. Gre se za znane boje ob Ca-
meron zevu, ko so šerif in njego-
vi hlapeci na povelje kapitalistov
hoteli s silo izgnati starega John
Dietza iz svoje rojstne hiše.

Zagovorniki so predlagali za o-
bravnavo Clairie Co., čemur je
višje sodišče pritrdilo. Prava o-
bravnavna se bo šele pričela prvi
ponedeljek marca meseca, p. l.
Zagovarjati se bodo imeli: Her-
man Voigt, zet John Dietz, in W.
W. Dietz, brat, žena Dietz in si-
na Clarence in Leslie.

Izjava!

Franklin, Kans.

12. dec. 1911.

Spodaj podpisani izjavljam, da
je Henrik Holub, rodóm Nemec,
nedolžen, in ni kriv zastrupljenja
svojega tovariša, streljača Mike
Koenig, v rovu št. 15 v Western
Coal and Mining Co., v Franklin,
Kans. To potrjujem s lastnoroč-
nim podpisom, Jurij Čerin.

Listnica uredništva.

Dopisi se naj pišejo samo na
eno stran, in če le mogoče s tinto;
dopisi, ki niso v ponedeljek v u-
redništvu ne pridejo v prvo izda-
jo. — Povest "Skozi šibe" bo v
prihodnji številki. Gl. Sv. končana;
uredništvo ima na razpolago tri
druga lepa dela in sicer: Avstrij.
Jugoslovani in morje. Spisal dr.
Karl Slanc, ki nam je to krasno
gospodarsko-politično razpravo
poslal, da ameriški Slovenci spo-
znajo v šele daljni tujini pomen
Slovencev v Avstriji. Imamo po-
tem pripravljen roman "Od plu-
ga do krone", poln zgodovinske
resnice, kjer pisatelj Kavčič na
nedosegljiv način popisuje zgo-
dovino slovenskega rojaka Vaha,
poznejšega barona Vego, ki si je
pridobil v svetovni slavi odlično
mesto. Roman je že več let raz-
prodan, a se nam je posrečilo do-
biti z Dunaja iztis. Zadnja je po-
topisna črtica: Kako sem šel v A-
meriko, kaj sem doživel in pre-
stal. Spisana za Glas Svobode in
polna resničnih prigod od l.
1907—1911, in ki bo zbudila go-
tovo pozornost v vseh krogih, ker
je to prvo delo te vrste in kot na-
laš v pouk vsem tistim, ki si gre-
do "sreče iskati". —

S. Studar: Pišite bolj stvarno;
nismo mogli vganiti, kaj hočete
povedati o Jerry Blesley.

John Paulich, Globe, Ariz.: Na
Vaše pismo odgovorimo pisme-
nim potom, kakorhitro dobimo
potrebno informacijo.

Zahodna Bolniška Podporna Jednota.

RAVENSDALE, WASHINGTON.

Vstanovljena 25. aprila in inkorporirana 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK JERAS, Box 44, Taylor, Wash.
Podpredsednik: PAVEL KOS, Box 10, Ravensdale, Wash., Box 44.
Tajnik: FRANK TOSTOVRŠNIK, Taylor, Wash., Box 44.
Zapisknik: IVAN ŠKUFCA, Ravensdale, Wash.
Blagajnik: BLAŽ FELICIAN, Box 80, Enumclaw-Krain, Wash.

NADZORNI ODBOR:

JERNEJ SKRIBINC, Issaquah, Wash.
ANTON LUČIČ, Box 499, Cle Elum, Wash.
J. PETKOVŠEK, Box 499, Cle Elum, Wash.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUSTOSLEMŠEK, Box 1, Ravensdale, Wash.
PAUL KOLAR, Box 337, Cle Elum, Wash.
LOUIS KOČIJAN, Enumclaw, Wash.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. J. J. Mustard

Seja gl. odbora se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu pri g. Pavel Koss-u, v Ravensdale, Wash. Uradno glasilo je Glas Svobode.

DRUŠTVENI URADNIKI.

Društvo "Danica" št. 1 v Ravensdale, Wash.: Preds. John Arko; tajnik John Škufca; Frank Maurič, II. tajnik; blagajnik, Anton Logar.
Društvo "Sloboda" št. 2 v Cle

Elum, Wash.: Preds. Jakob Petkovšek; tajnik Anton Lučič; blag. Alojz Oman.

Društvo "Planinski raj" št. 3 v Taylor, Wash.: Preds. Martin Mežnar; tajnik Anton Span; blagajnik Frank Muzga.

Skozi šibe.

RUSKO SPISAL SKITALEC.

Prevela na slovensko Minka Govekarjeva.

III.

Ves čas, odkar se je vlekla pravda v treh instancah, je bil oče sličen bljuvajočemu vulkanu; v njegovih ognjenih izbruhih je žarela krepka energija, iz njegovih ust so lile vznemirajoče, navdušene besede. V sanjah je imel poetsko-proroško prikazen: boril se je z velikansko kačo, dušil jo je dvakrat, toda obakrat se mu je izmuznila iz rok, a končno, tretjič, jo je vendar zadavil.

In v resnici, v tretji instanci, ko je vodil vso stvar drug sodnik, je dobil oče pravdo. Zagovarjal se je sam pred sodiščem ob ogromni udeležbi "čistega občinstva" v sodni dvorani in "nečistega" po stopnicah sodišča.

Kakšen govor je bil to! Uničujoč, krepak, poln navdušenja. Z nekakim viteškim poletom, kakor Jeruslan Lazarevič, ki je posekal glave sedmeglavih kač, je razbil oče vse spletke svojih sovražnikov, kakor Bova jih je razgaljal z metlo!

Kmetje pa so se pogrezali čim bolj in bolj v bedo. Naposled je prišlo leto gladovanja. Že spomlad je domelo po vasi ječanje: pomlad je prezgodnja in brez vode, zemlja je suha, lakota se bliža.

In v jeseni je prišla, ta lakota. Oče je obesil svojo harfo na podstrešje; tam je visela vso zimo s strganimi strunami, zametena od snega: godba sedaj ni bila na mestu.

Ljudje, ki so prihajali "iz stepi", so kazali vzorce kruha iz neke divje rastline, (Atriplex), kakoršnega so že jedli v stepskih vaseh. Ta kruh je bil sličen suhemu kravjemu blatu, in tudi nas ob Volgi je čakala taka hrana.

Toda za naše selo se je zavzel nepričakovano naš dobrotnik, sv. Miklavž. Kar nakrat se je potopila v obližju naše vasi Obiralovke na Volgi ladja s pšenom. Potegnili so s kavlji vreče s pšenom z dna reke in so jih prodajali za slepo seno.

Narod je sestavil iz tega dogodka celo legendo: našli so se ljudje, ki so sami "videli" dobrotnika Miklavža: hodil je po valovih, kakor po suhem, ves žareč je bil in tako velik, da se je dotikal z glavo neba. In zgrabil je z roko sambor trgovske ladje ter jo je pogreznil prav na dno reke: "Za narod!"

A oderuhi so planili kakor jastrebi na to pšeno; pokupili so ga in ga prodajali potem za dvojno ceno. Pa še tega je bilo ljudstvo reselo. Nakupili smo velike, dolge vreče z mokrim, snetivim pšenom, ki smo ga sušili na peči, ga oddajali potem v mlin in pekli iz te noke blince.

Blinci so imeli grenkast, oprejen okus, in ko so se shladili, so bili prav slani porcelanastemu grozniku: če si ga spustil iz rok na tla, se je razbil na drobne kosce.

Vso zimo smo se hranili s temi

blinci in nismo videli niti kruha, niti mesa. Ako se je našla kje kak skorjica črnega kruha, nam je bila prava slaščica. Blinci so se nam priskutili in smo jih jedli prav z nevoljo; propadli, blede smo gledali drug drugega z velikimi lačnimi očmi. Nekoč spomladi je prišel k nam vaški učitelj in je dejal očetu:

"Prišli so težki časi, vsi vatare beda bolj in bolj... To je ekonomski provez... pozneje bo še hujše... Gotov del prebivalcev se preseli v mesto... Kaj, ko bi spravili starejšega sina na učiteljske? ... Pripravimo ga za sprejemni izpit... ako ga napravi, dobi gotovo državno štipendijo! ..."

In učitelj je začel prigovarjati očetu, naj me pusti, da se posvetim "znanosti". Oče je bil zadovoljen s tem. Spočetka avgusta so me spravili v mesto. In še sedaj se spominjam zadnjih ur svojega življenja na kmetih.

Bilo je tri ure zjutraj. Vse je bilo že pripravljeno za moj odhod na postajo: Pred svetimi podobami svetih lučica in na mizi gor svetilka. Mlajši moji bratje in sestre spe na tleh, a mi, oče, mati in jaz, pijemo čaj "za odhodnico". Toda nikomur ne gre v slast; mati si otira molče solze, njen dobi, blagodušni obraz je poln tihe, toda neskončne ljubezni do mene.

Oče govori o "življenju", njegova beseda je moška in iz nje veje večno zaupanje v delo, ki se pojde "kakor po maslu". Jaz pa sem ves razburjen: žalost, veselje in strah me pretresajo... Sliši se, ko je prišel kmet z vozom, da me odpelje na postajo.

"No, mati, treba blagosloviti sina!" je izpregovoril oče. "Iz gnezda izpustiva sina."

Mati je vzela majhno ikono Rešitelja v svetlem plašču iz pločevine in me je molče blagoslovila: stala je pred svetimi podobami, obrnjena proti pragu, jaz pa sem klečal pred njo; govorila ni ničesar, samo debele solze so ji polzele po licu in so padale na mojo glavo.

Potem me je blagoslovil oče. Pokleknil sem tudi pred njim in sem sklonil glavo, a oče se je dotaknil z ikono mojih las in je izpregovoril:

"Blagoslavljam te, sin moj, za življenje" — je dejal zamolklo. — "Hodi po ravni poti, zanašaj se samo na samega sebe, a ne na druge, ne hodi nikdar bojazljiv... Vedi, da je pot revežja težka in boš pripravljen na različne izkušnje. Ne daj se zapeljati od bogastva in sladkega življenja, misli na nas, na svoje brate in sestre in na prosti narod, ki trpi! Morda se vrneš kot nčen človek — pridobi si v prvi vrsti take nčenosti, ki more koristiti ljudstvu, — a če se ne vrneš, tedaj pripoveduj tam v mestu, srečnim in bogatim ljudem, dobro jim pripoveduj o trpljenju naroda! Spominjaj se ved-

no tega naroda, ne udajaj se mamljivostim mestnega življenja in glej, pazi, da ne izgubiš..." tu se je stisnil njegov glas... "vere v Boga!"

In zaplakal je, blagoslavlja me z ikono... Videti je bilo, da je nameraval povedati prav mnogo, a mu solze niso dale govoriti.

Jaz pa sem jedva zadrževal smeh tam pod ikono: moja pot "v življenje" se mi je zdela tako lahka in toliko obetajoča. Da dosežem v življenju nekaj velikega, da vzdem iz življenjskih borb kot zmagalet, o tem nisem dvomil niti najmanj; star sem bil takrat šestnajst let.

In sedla sva z očetom na voz, položila k nogam majhen kovčič in blazino, in voz je oddrhal po vaški cesti. Danilo se je. Zvezde so ugašale druga za drugo. Prekrasna zarja nam je razsvetljevala pot... V njenih rožnatih žarkih je migljala čista briljantasta zvezdica. Rožnat svet je oblival koče, slamnate strehe, selsko cerkev, okolič, gladino zvijajoče se reke, ki se je gubila v zelenih logih, ter rosnato grmičevje... Vse naokrog je bilo v rožnati luči. Jutranji sveži zrak mi je polnil prsi: z radostjo sem ga dihal vase, in oči se na vse strani, sem se smehljaj brezskrbno... A jutrnjica je plula tako veselo po nebesu, blestela je tako lepo in čisto...

IV.

Ah, kako žal mi je, da nisem postal učenjak, da se nisem vrnil nikdar od tega časa v vas, a v mestu tudi nisem povedal ničesar "o trpljenju naroda"! Usoda me je vrgla na pot neuspehov, razočaranj in prevar. Zapodili so me z zavoda, in potikal sem se povsod, stopil sem v vrste mestnih proletarcev in sem šel tako "skozi šibe" življenja. Ponižavali in žalili so me. Kmetje na vasi so me imeli nekak za "pagana", mestni ljudje pa so jasno videli v meni vse znake "kmeta" in "plebejca". Mnogo mi je bilo tujega, kar plo- v v krvi pravega inteligentnika, poznal nisem nikakih "dolžnosti do naroda", vsa moja psihologija je bila neinteligentna: poznanje ljudstva sem črpal iz življenja, a ne iz knjig, in čutil sem razliko med seboj in med vsemi drugimi... Kakor sem moral slišati na vasi, vražjo psovko "pagan", tako so mi rekali tukaj zasmehljivo "ne-inteligentnik".

Moji doživljaji so bili samo nadaljevanje očetovih doživljavaev z novim odstavkom. Lezel sem "na goro", toda navadno me je zgrabil vrag "za nogo" in dal mi ni ničesar kot boren zaslužek zoprnega pisarskega posla ter življenje, polno pomanjkanja. Živel sem samo od nade, da pojdejo v bodočnost dela "kakor po maslu". Sanjaril sem o Moskvi, kjer bi bil vstopil kot izreden slušatelj na vseučilišče, sanjaril o gledališču in literaturi... Stremljenja in nad je bilo mnogo, samo denarja ni bilo, in ni bilo ceste, ki bi bil mogel hoditi po nji. Napravil sem se na pot brez denarja, brez začrtane ceste, sam s svojimi madami.

In glej, prav v tem času, ko sem se hotel odpraviti v Moskvo, vrag ni nehal grabiti me "za nogo". Iz vasi od očeta je prišlo pismo:

"Pri nas je zopet glad!" mi je pisal s svojo zvito pisavo. "Kmet je popolnoma ubožal, in jaz nimam nikakega dela. Prej so mi vsaj dobri ljudje pomagali, a sedaj bi ti sami radi pomoči, ker nimajo ničesar jesti. In misli sem, sinko, ko bi prišli k tebi v mesto. Tam že najdem kakoršnokoli delo in naši posli že se pojdejo kakor po maslu; tukaj pa bi morali z otroci vred umreti od lakote. Kočo smo prodali za stopetindvajset rubljev. Upam, da ne ostaviš svojega očeta itd."

Po preteku enega tedna so prišli. Oče je osivel nekoliko, kodri so se razvili, in tudi glas ni bil več tako zvočen in trd, kakor prej, toda vohče si je ohranil isto energijo in je sveto veroval, da pojde še vse "kakor po maslu".

"Drobiž", ki je štel šest glav, se je igral konje, in je bil do skrajnosti vesel življenja, brezskrben in sebičen.

Nastanili smo se na kraju mesta v majhnem, podzemeljskem stanovanju, ki smo plačevali zanj šest rubljev na mesec. Bilo nas je toliko ter je kipel v nas tako mnogo življenja, da je bila videti celo neprijazna in mračna izba, ki smo se nastanili v njej, nekam bolj prikladna in vesela.

(Konec prihodnj.)

DOPIS.

Springfield, Ill.

Glas Svobode: — Iz vseh krajev se čitajo dopisi o slabih delavskih razmerah; ravno tako iz Springfield, Ill.

Prejšnja leta smo delali po zimi mnogo boljše od poletja. Letošnjo zimo pa že ni veliko razločka več. Zima v resnici ni preveč huda, kar je menda tudi vzrok, da ne delamo kot ponavadi. Rojakom ne svetujem sem za delom hoditi, ker se dela slabo, zraven se pa še težko delo dobi.

Kakor so slabi časi, se pri družtvih vendar ne pozna dosti; skoro vsa tukajšnja slov. podporna društva dobro napredujejo, in med temi tudi S. S. Pevsko društvo Prešeren, ki ima že 45 članov in je komaj štiri mesece odkar je poklicano k življenju.

30. nov. 1911 je priredilo Pevsko društvo veselico, ki je jako lepo uspela. Zabave je bilo v obliki, in precejšnja svotica je prišla v društveno blagajno. Radi lepega vspeha se zahvalim v imenu om. društva vsem onim, ki so pripomogli novovstanovljenemu društvu do takega uspeha in bodejte preverjeni, da bomo ob priliki povrnili!

Posebno zahvalo izrekam še g. Stoniču za verižo, ki je je daroval društvu!

Številke, ki so bile razpisane na verižico so donesle \$15.00 čistega v dr. blagajno. Darovateljlu kličo društvo mnogo vspeha na potovanju!

Nimam napisati več drugega, kot po Gl. Sv. izročiti slovenski pozdrav svojim rojakom po širni Ameriki!

Louis Pekol.

Bela vrana. — Novoimenovani splitski škof je izdal na duhovniške posebno pastirsko pismo, kjer se odločno izraža proti političnemu delovanju duhovščine in svetnje duhovnikom, naj zapuste politično polje in se zopet vrnejo v cerkev: Res prava bela vrana. — Dobro bi bilo, da bi si ga vzel ljubljanski škof za zgled. Podobno pastirsko pismo bi bilo najbolj potrebno ravno za slov. duhovščino, ki je že napol podivjana in ne uganja v cerkvi drugega, kakor samo politiko.

KUPI SI ZEMLJIŠČE.

Imam za prodati 480 akrov svoje lastne zemlje; kdor hoče dobro zemljišče, naj se obrne do mene. Prodajam najmanj 80 akrov skupaj; cena \$25.00 do \$40.00 akker. Polovico svote hočem precej, drugo na letne pogoje. Moja zemlja je dobra, obstoji iz njiv in travnikov. Žito raste vsake vrste.

JERNEJ MEZEK,
R. F. D. No. 3 Beach, N. Dak.
—52—

OPOZARJAM

vse one rojake, ki mi kaj dolgujejo, da se najhitreje zglase na spodaj podpisanega. Mnenja sem, da je vsak svojega plačila vreden — nekaterikom pa to še ni znano. In predolgega čakanja sem se i jaz naveličal in želim torej, da se noben mojih dolžnikov ne hnduje, če nastopim v slučaju nevratne, drugo pot.

John Kukar,
461 — 4. St. San Francisco, Cal.

G. VOKOUN
1411 W. 18th St., Chicago.

Slovenci, oglašajte se pri meni!
Telefon Canal 2301 Popravilnica
dežnikov in pip.

Slovenec in Hrvat se priporoča kot domač

vinotržec
STEVE JAKŠE,

izdelovalec in prodajalec vina na debelo. Se priporoča za obila naročila! Naslov:

STEVE JAKŠE,
Box 657 Crockett, Cal.

Rojakom v San Francisco, Cal., in slovenskim potnikom se priporoča

HOTEL LJUBLJANA
(LAIBACH)

JOHN KUKAR, imitelj.

461 Fourth St. San Francisco, Cal.
Telef. Douglas 5049 Telef. Home J2436

Slovensko-Amerikanski

Koledar

ZA LETO 1912

je izšel ter je zelo zanimiv. Dobit je za 30c. s poštnino vred pri

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
ali pa: 6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, C.

IŠČEM svoja brata Joe in Frank Medol. Po mojem mnenju bivata nekje v Ohio. Jaz sem ravnokar došel iz Alaske in bi rad zvedel za njun naslov. Raditega prosim, da se mi javita na sledeči naslov: John Medol, Shelton, Wash.

SVOJI K SVOJIM!

Prva in edina slovenska trgovina te vrste v Zed. državah. Velika izbira ur, verižic, družtenih prstanov; razna izbira srebrnine in zlatnine. Pušk, koles, gramofonov in slovenskih plošč, peči, itd. Pišite po lep ilustrovan slovenski cenik, katerega pošljemo zastoj. (Pri naročilu omenite ta list.)

A. J. Terbovec & Co.

Nasledniki:

Derganc, Widetič & Co.
1622 Arapahoe St., Denver, Colo.

Glas Svobode stane \$2.00 na leto.

PILLSBURY'S
BEST FLOUR

že 40 let
zadovoljuje vsako
gospodinjstvo.

Ime:
Pillsbury
stoji na vsakem
žaklju.
Povsod za
kupiti.

Angleščina brez učitelja!

Po navodilu slovensko-angl ške slovnice, tolmača in angleško slov. slovarja. Knjiga trdo v platnu vezana stane \$1. in jo je dobiti pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.
..... Največja zaloga slovenskih knjig. Pišite po cenik.

SLOVENSKI IN HRVATSKI JAVNI NOTAR ZA AMERIKO IN STARI KRAJ.

Sprejema tožbe. — Zagovarja in tolmači na sodnji. — Zahteva in iztirja odškodnine od kompanije za ponesrečene pri delu. — Dela pooblastila, kupoprodajne pogodbe, prošnje za oprostitev vojaščine, dolžna pisma, itd. — Iztirja dolgove tukaj in starem kraju. — Izvršuje vsa v notarsko stroko spadajoča dela. — Cene vedno zmerne.

Matija Skender
5241 Butler Str., Pittsburg, Pa. Bell Phone 7-R Fisk.

NE ZAMENJAJTE! NE POZABITE!

DA JE
MESTNA HRANILNICA
LJUBLJANSKA

v Ljubljani, Prešernova ul. 3. Kranj-ko

največja in najvarnejša slovenska hranilnica.

Prometa koncem leta 1910
565.5 milijonov kron.

Stanje hranilnih vlog
41 milijonov kron.

Rezervni zaklad
1 milijon 200 tisoč kron.

OBERSTUJE PO 4 1/4% BREZ ODBITKA

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina Ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada.

Denar pošiljajte po pošti ali kakim zanesljivim banki. Pri banki zahtevajte odločbo, da se vam pošlje denar le na "Mestno hranilnico ljubljansko v Ljubljani" in ne v kako drugo manjvarno "špar-kaso". Nam pa takoj pišite, po kateri banki dobimo za Vas denar. SVOJ NASLOV NAM PIŠITE RAZLOČNO IN NATANČNO.

S.S.P. Zveza

Ustanovljena leta 1908.

Inkorporirana leta 1909.

Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
ANTON FISHER, podpredsednik; Box 116, Somerset Colo.
JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, zapisnikar; 11224 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNICI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 453-53rd Ave., Milwaukee, Wis.
ANTON DULLER, 238 — 136th St., Chicago, Ill.
MARTIN V. KONDA, 2020 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut Ave., S. E. Cleveland, Ohio.
JOSEF V. A. VŠEK, 1517 So. 43rd Ave., Chicago, Ill.
JOSEF V. A. VŠEK, 1517 So. 43rd Ave., Chicago, Ill.
JOSEF V. A. VŠEK, 1517 So. 43rd Ave., Chicago, Ill.

POMOŽNI ODBOR:

JOSIP IVANŠEK, 1517 So. 43rd Ave., Chicago, Ill.
IVAN MLADIČ, 1812 W. 22. Place, Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 11355 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN LEVSTIK, 11224 Fulton Avenue, Chicago, Ill.
MOHOR MLADIČ, 2603 Lawndale av., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1345 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odpošiljatelj) pa na John Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode". Seja vsako zadnjo sredo v mesecu.

POROČILO ZAPISNIKARJA S. S. P. ZVEZE.

Izveček 11. redne seje glavnega odbora.

Seja, kateri prisostvujejo bratje: A. Mladič, Jos. Benko, Wm. Rus, Ant. Duller, Jos. Ivanšek, John Mladič, J. Tisol, John Levstik in M. Mladič, se stori dne 29. novembra ob 8. uri zvečer v navadnih prostorih.

Prečita se zapisnika zadnje redne in izvanredne seje, soglasno odobri in podpiše; nakar se preide k rednemu poslovanju.

Dr. št. 10. Moon Run, Pa.: — Poročilo in zahtevo društva tičočo se zapuščine pokoj. brata Bezek-a se vzame na znanje, in sklene za zapuščino v znesku \$500.00 naložiti obrestonosno v banko na posebno knjižico, dokler se stvar ne razreši.

Dr. št. 43. High Bridge, Ia.: Gl. tajniku se dovoli priobčiti kolekcijo v prid bolnemu bratu društva, v Zvezino glasilo.

Dr. št. 56. Rock Springs, Wyo.: Bolnemu bratu kateri je komaj dva meseca član Zveze se ne more dovoliti bolno podporo.

Dr. št. 15. Taft, Ill.: Protest proti opravljanju Zveze od strani nekega društ. člana, se vzame na znanje; gl. tajniku se da nalog zadevo pojasniti, namreč, da je bila omenjena usmrtnina izplačana v začetku meseca avgusta, sodbo proti opravljanju se pa prepusti izreči društvu.

Dr. št. 59. Conemaugh, Pa.: Osebe želeče pristopiti v Zvezo morajo biti sprejete pri kakem bližnjem društvu kjer se nahajajo, samostojnih članov se ne sprejema.

Dr. št. 54. Ely, Minn.: Člane starega obstoječega društva, 25 po številu, se sprejme pod istimi pogoji, kot se je sprejelo društvo katero se je spojilo s društvom št. 59.

Dr. št. 56. Rock Springs, Wyo.: Bratu Jelovčan se dovoli izplačati poškodbe za izgubo očesa.

Dr. št. 63. Sheboygan, Wis.: Ker se je prejela ovadba, da je brat Fr. Kuntz pristopil v Zvezo bolan in da ni bil zdravniško preiskan od direktnega društvenega zdravnika, zato se sklene, da mora društvo dotičnika dati še enkrat zdravniško preiskati pri svojem zdravniku.

Glav. tajnik predloži za sprejem sledeča društva: Kot št. 83. Roslyn, Wash. s 16 člani; št. 84. Cumberland, Wash. s 11 člani; št. 85. Renton, Wash. s 11 člani in št. 86. v Herminie, Pa. s 15 člani in 1 članico. Dalje poroča, da se je k posameznim društvom tekoči mesec prijavilo 70 članov. — Na podpiran predlog se vseh 122 članov in eno članico, oziroma kateri je sprejel vrhovni zdravnik, sprejme v Zvezo.

Brat J. Ivanšek vpraša: kedaj poteče čas uradovanja pomožnega odbora, oziroma, za koliko časa je bil izvoljen? Sklene se, oziroma potrdi, da za toliko časa kot ostali glav. odbor to je: za dobo 3 let; le v slučaju resignacije ka-

kega odbornika ima društvo pravico izvoliti drugega na njegovo mesto. — Imenovani tudi vpraša kaj je z "upraviteljskim", v kar gl. tajnik odgovori, da je bil že pred enim mesecem odposlan v tisk, a brošur še ni prejel. — Nadalje tudi opozori gl. tajnika, da mora v glasilu Zveze priobčiti skupni celoletni račun; v kar gl. tajnik odgovori, da bo priobčen ravno isti račun kot bo odposlan na državni urad.

Prečita se dopis gl. podpredsednika brata Ant. Fisher-ja v katerim protestira proti pisavi v člankih "Dobra šola" in drugih, priobčenih, v listu "Glas Svobode"; ter zahteva, tudi po želji njegovega društva, da se proti pisavi istih, energično nastopi. Zatem sledi daljša debata, po kateri se sprejme s 7 proti 2 glasovi predlog, da se brata Augustin Trošt, kot zdražbarja izključi.

Glav. tajnik poroča, da društvo št. 40. Salida, Colo. ni že skoro tri mesece poslalo nobenega asesment-a; zato se sklene, da se dá 14 dni odloga, da dolg poravnajo, v nasprotnem slučaju se društvo izključi.

Predloži se v odobritev razne račune, katere se sprejme; nakar gl. taj. br. Benko govori o svoji plači, češ, da s plačo, katere je že tako nizka in s katero mora zdrževati še cel urad, to je: plačevati najemnine, luč, kupovati kurjavo in trpeti vse večje stroške, mu ni skoro mogoče izhajati; zategadelj prosí, da bi mu Zveza vsaj stanovanje plačevala. Po daljši debati se sklene, ker gl. odbor nima pravice poboljševati plač, a priznava njegovo nizko plačo in velike stroške, da se ima pravico obrniti na vsa društva, da bi mu dovolila \$10.00 mesečno, za pokritje stroškov najemnine gl. urada, s splošnim glasovanjem. Nato se dovoli še gl. tajniku napraviti v uradu predala (polico), kot shrambo za razne tiskovine, za katere stroški pa ne smejo presežati svote \$2.00. S tem se seja ob 1/11 uri zvečer zaključi.

William Rus, zapisnikar.

O ČEŠČENJU SVETNIKOV IN NJIHOVIM OSTANKOV.

K. Ignótus.

Krščanstvo je imelo v prvotni svoji obliki — kakor so ga razumeli in oznanjali apostoli — namen učiti moralo; v evangelijih ni kjer ni govora o obredih in cerkveni organizaciji. V cerkvah, v katerih so se shajali prvi kristjani, ni bilo podob in soh in oni so zaničevali pomp paganskih svetišč.

Sprememba je prišla od druge strani. Konstantin je postal ustanovitelj cerkve — Konstantin, morilec svojega očeta, svoje soproge, svojega sina, svojega sva-ka in svojih sinovcev, mož, ki je bil ravnotako pustopašen kakor krvoloč, ravno tako lahkoveren kakor okrut in ki se ni ustrašil nobenega zločina. Po zmagi nad Maksencijem je proglasil krščan-

stvo za državno vero in mu daroval mnoge templje. Vkljub temu pa ni nikdar postal kristjan in njegova spreobrnitev je, kakor je dokazal Malvert, samo legenda.

Konstantinova naklonjenost je olajšala razvoj krščanstva in dedenco tedanje rimske družbe, Poganstvo, ki se je zakoreninilo globoko v ljudskem srcu, je bilo sicer poraženo, ampak uničiti ga tudi krščanstvo ni moglo. In da bi cerkev prodrla lažje med ljudstvo in se v njem vkoreninila, je prevzela stare paganske obrede. Ko je spoznala, da ne more pridobiti poganov, se je obrnila sama k poganstvu. Saj je tudi Mohamed šel k gori, ko gora ni hotela iti k njemu.

Paganski bogovi Olimpa so se preselili v krščanska nebesa in so dobili tam različna mesta; jedni, kakor Jupiter, Mars, Janus, Diana, Neptun, Minerva, Merkur so bili označeni za demone, drugi, o katerih se je mislilo, da so krščanom naklonjeni, so bili proglašeni za svetnike in so dobili svoja bivališča v raju.

V sedmem stoletju je prepovedal sveti Eligij v pastirskem listu izgovarjati imena "demonov kakor Neptun, Diana, Minerva in Genius", v šestem stoletju je izganjal sveti Gallus duha gor in duha vod kot demone, Mars in Merkur pa sta imela po učenju Gregorja Turskega več magične sile kakor božanske.

Samo manjšina olimpskih bogov je bila spremenjena v hudiče, večinoma so postali svetniki in so bili pripuščeni v nebesa. Mnogoža po tradiciji in legendi vsvarjenih svetnikov je neštevilna. V petnajstem stoletju se govori, da bi celo leto ne zadostovalo, da bi se slavili vsi svetniki, četudi bi se vsako minuto slavil en drugi, ker ni bilo mogoče praznovati vse svetnike, si je pomagala cerkev s tim, da je določila en dan v letu za praznovanje vseh svetnikov.

Bolandisti so poskusili, zbrati živopisne vseh svetnikov. In čeprav obseguje njih delo 25.000 svetniških živopisov v 53 folijantih, je ostalo delo vendar le odlomek; končuje z 14. vinotokom. Iznajdljivost redaktorjev vendar ni mogla prikriti neresničnosti raznih hudičev, s katerimi so tako samovoljno obdarjali svoje junake. Taisti hudič se pripisuje mnogim osebam. Osebe, ki se izdajajo za slepe in mrtve in v resnici postanejo slepe in mrtve, vidimo v najmanj 60 živopisih. O ključnih ključih in drugih predmetih, ki so bili vrženi v morje in zopet najdeni slišimo sedemkrat. Devet škofovskih prstanov pada v vodo; ribe jih ulovijo in prinesejo zopet na obrežje. O znamenjih sv. Frančiška, slišimo devetkrat. Čudapolna palica sv. Gregorja se zasadi v zemljo, požene korenine in vzraste v drevo v tridesetih raznih variacijah.

Gotovo število svetnikov ima svoj izvor v starih egiptskih legendah in v fantastiji koptičnih pisateljev. Te pripovedke so prišle pozneje v zapadne dežele in so so označile za zgodovinske, kakor življenje svetega Jurija, ki ga je sprejela Anglija za svojega patrona, čeprav nikdar ni živel, kakor češki Janez Nepomuk. Taisto velja o svetem Jozafatu, živopis katerega je posnet po Buddhi od nekega grškega meniha v samostanu svetega Sabe v Jeruzalemu v sedmem stoletju. Premenen na samo sanskritska imena v asirske in tako je postal Buddha krščanski svetnik in se praznuje dne 27. listopada.

Znano je tudi, kako je nastala legenda o sveti Veroniki. Doznavamo, da je nesel Kristus križ na Kalvarijo in da ga je srečala žena, ki mu je obrisala pot z čela; na ta način jo ostala na prtu slika njegovega obraza. V spomin na to legendo se je slikala Kristusova glava na platno, ki ga drži angel ali žena, kot naboženski odznak. Pod to sliko je bilo napisano v ljudski latinščini: Vera ionicna ali istinita podoba. — V srednjem veku so mislili menihi, ki so znali glabo latinski, da se te besede čitajo kot ena in so tako napravili povest o sveti Veroniki.

Enaka pomota je bila vzrok, da ste dve sveti Ksinoridi, od katerih je ena, kakor trdi kardinal, Varonij, umrla v Antiohiji kot mučenica. Varonij je čital v neki priredbi svetega Križostoma pri opombi o Antiohiji besedo Ksinorid, kar pomenja dvovprežni voz.

Vzel je to besedo za lastno ime in to mu je zadostovalo, da je napisal živopis obeh svetih Ksinorid. Pozneje je prišel na to zmoto neki učenik helenist in povedal, da v onih spisih ne gre za dve svetnici, ampak za dvoprežno kočijo. Od kardinalovih spisov, ki so bili uničeni, se nahajata še dva izvoda v Brugah in v Chambéry, kjer noremo še vedno čitati in se prepričati, kako so nekoč delali krščanske svetnike.

Enako so postale tudi besedi emethere (vrniti se) in chelidonia (povrat lastovek v pomladi) svetnici Emetherien in Chelidonia. — Dan 3. aprila se je označeval v paganskih koledarjih z besedami marin. astr. (marinum astrum = morská zvezda). Martirologij znanuje na ta dan mučenike sv. Marina in sv. Astera.

Izvor matere s sedmimi bolečinami ni manj interesanten. Boginja Diana na Grškem in boginja Istar v Babiloniji je bila opasana s tulom, iz katerega so gledale pušice; pri pogledu na boginjo je izgledalo, kakor bi ji tičale pušice v hrbtu. V srednjem veku so vzeli podobo Diane za podobo gospe Marije. Pušice, ki so gledale izvzd in so se videle, kakor da pronikajo v prsa, so se spremenile v meče, ker stoji v Lukeževem evangeliju 2. 35: meč bode prodrl tvojo dušo. In ker je bilo naslikano 7 pušic, se je napravila povest o 7 bolečinah gospe Marije. Ko pa je enkrat legenda obstojala in se razširila, se je slikala Marija tako, da je bilo narisano na prsih od sedmih mečev prebodeno srce. Pozneje pa se je ustanovil ravno za to gospo poseben praznik.

Ampak s tem se pobožna domišljija še vedno ni zadovoljila. Proti sedmim Marijinim bolestim se je postavilo sedem radosti in tem je nasledovalo sedem bolečin in sedem radosti sv. Jožefa, ki so dali povod sedmim nedeljam, ki so posvečene sv. Jožefu in pa sv. Jožefa, ki ima sedem volov.

Kult svetnikov je povspešil sprejetje paganskih bogov, do krščanskih nebes predvsem onih, ki so uteljevali prirodne pojave in lečilno moč voda, rastlin in rudnin in poleg njih vseh onih, spomin na katere ni bilo lahko zatreti v ljudskem mišljenju. To se je delalo čisto enostavno.

V dobi, ki je odgovarjala mesecu prosincu, so praznovali Rimljani slavnosti na čast boga Herma in Nikana. Ti prazniki so v katoliškem koledarju pod imeni sv. Herma in sv. Nikanora ravno taistega dne.

V svečanu se je slavil bog Bahus pod imenom Sater in bog Apolon pod imenom Efoibios; tudi ti prazniki so ostali pod imenom sv. Sotera in sv. Efeba.

V aprilu in vinotoku so se praznovala slavnosti Dionisijove, dan na to pa slavnosti na čast Demetrija; oba nahajamo v katoliškem koledarju v taistih dneh (8. in 9. aprila od imeni sv. Dionizija in sv. Demetrija).

Dan 6. majnika, slavnost rusoglave Cerere, se je spremenil v praznik sramežljive Diane, se je spremenil v praznik sv. Pudaia, dan 24. majnika, svetek Paladija boginje Atene, pa je postal praznik svete Paladije.

Meseca avgusta so bile v starem Rimu slavnosti, ki so se zvalnost se slavi v rimski cerkvi dne 22. avgusta kot praznik sv. Saturna.

Slavnosti Gorgon (9. gruden), pekelnih božanstev, ki so simbolizovala najdaljšo temo v letu, so zamenjene s praznikom svete Gorgonije.

Po svatbi Baha z Zefirom, nežnim vetričkom, se je slavila nimfa Aura placida, krščanstvo je napravilo iz tega sveto Avro in sveto Placido.

Poganska formula rogare et donare (prositi in darovati) je bila izvor za sv. Rogacijana in Donacijana, enako kakor flor et lux (cvet in luč) za sv. Floro in Lucijo.

Pogansko leto se je začinjalo z mesecem sušcem. Bilo je tudi tedaj običajno voščiti v prvem tednu srečno novo leto z izrekom "perpetuam felicitatem" (večno srečo). V krščanskem koledarju so se te besede ohranile in spremenile v praznik (dne 7. sušca) svete Perpetue in svete Felicite. Slovanski bog Svantovit se je spremenil v svetega Vida, kate-

rega so praznovali, kakor piše v svoji kroniki menih Helmold, čisto poganski.

FAJMOŠTRA JURJA GLISTE

nedeljske pridige od tega pekla na svetlobo venkej dane skozi gospoda Bavbava.

Ta 2. pridiga, v kateri se razloži in pove od tega peklenškega ognja.

Ljubi kristjan moj! De v peklu je gvišno ta ogenj, to nam že Kristus pove, ker prau k tem ferdamanim: Pejte vi prekleti v ta peklenški ogenj! Tako je v peklu gvišno hezgruntan večni ogenj, v katerem bodo mogli goreti ti ferdamani na vekomaj. Oh! Kaj je to za ena grozovitna martra — gor, de med vsemi martrami, ktere se morjo zmisliti na tem svet, ni nobene težji in huji in strašnejši. Glih zato so tud krivoverce in coprnice nekda jezobitarji gramadah na žgali, dokler je še to v navadi blo. Če ti eno razbeljeno železo primeš, kaj za ena bolečina se tebi stri. Oh! Ogenj, oh peklenški ogenj, kdo bo tebe prestatu, kir v eni minuti je koža preč, kir en gnoj venkaj teče, kosti in muzgi se ero, meso se žge! Oh, koko boš klicou, jamrou in odkakvou, koker de bi ti nor biu! Oh, ogenj v peči, kdo si upa v tebi prebit in večno goret? Ko bi blo tebi zavoljo tvojih pregreh naloženo na tem svetu, de bi tebe živga žgali, oh, koko bi ti jokou v tem ognju! Al ti bi hitro v njem umeru, al v tem peklenškem ognju ti ne boš mogu umreti na vekomaj. O, Bog, koko bo to mogoče prestat? Ti boš toko razbeljen, koker oglje in žerjavca, tvoji lasje in oči bodo vse ožgane, tvoje oči bodo iz glave stale, vse meso ti bo od kosti vislo, vse kosti se ti bodo gole vidle, in boš toko gerd koker hudič. Le premisli, ljubi kristjan, kaj je za ena vročina in ica v tem peklenškem ognju, de ni z nobeno vročino in ico na tem svetu za perglibat.

Piše ta učeni Baronius od enga duhovnega snert. Temu so ti hudiči pernesli ena pouhna posoda žvepla in smole in temu duhovnu ena kaplja na roka vlili, ta kaplja je njegova roka skoz in skoz prederla in je začeu strašno vpit in je sklenu svoje nesrečno življenje in je sou v ta peklenški ogenj. Tista reč, ktera ta peklenški ogenj ta nar bolj vroč stri, je pa ta božja sapa, ta ga ta nar bolj podpihuje. To nam pove ta prekor Izaijas na 30 postau: Ta serd tega Gospoda peče in je težak prenest, on je pouhen serda in njegov jezik je koker en ogenj, njegova sapa je koker ena deroga voda, ktera gre do gerla, toko on te grešnike martra in štrafuje. Ta pekou je od začetka sveta perpravljen in širok, in ta jeza božja je peržgala ta ogenj. Oh, kaj bo za ena vročina, kir ta pravična jeza božja bo podpihvala ta ogenj, ta jeza božja bo veliko bolj pihala, koker vsi vetrovi, ja vsi šturmi teh vetrov niso toko močni, de bi mogli toko pihat, koker pihla pravična jeza božja. Oh, koko bodo ti ferdamani prestali, ker bodo mogli večno v tem ognju prebitat! Oh, ubogi grešnik, al se nič ne bojiš teh grozovitnih marter, oh koko boš goru, koker smola, vendar ti ne boš mogu na večno zgoreti. Kader ti en ogenj vidiš, se zmislí na peklenški ogenj. Oh, ti ubogi ferdamani grešnik, kaj boš ti začeu, ker boš ves ogujen, pod teboj ogenj, nad teboj ogenj, zraven tebe ogenj, iz nosa ogenj, iz ust ogenj, iz oči ogenj, ja iz vseh glidou tega trupla, povsod bo ogenj švigou, ta ogenj pojde skoz vse glide. Oh, koljko bo truplo terpelu, ker mu ta ogenj pojde skoz serce, skoz kosti, skoz celo truplo! Oh, koko bo eno tako truplo razbeljeno koker železo in oglje! Oh, koko boš ti to martro prestatu!

Piše svet Anton od enga študenta, kter je umeru v Pariz z veliko žalostjo in souzami je prejen svete zakramente, toko de so mislili vsi, de ta študent je gvišno izveličan. In čez en majhen cajt se je perkazou svojmu magistru in je reku: jest sem večno ferdaman. Ta magister prau: koko je to, sej si ti s toko veliko pokoro in grevengo umeru. Al ta duh odgovor: moia pokora, grevenga in iokajne ni blo zato, ker sem Boga razžalu, ampak zato sem se jokou, ker sem se bau pekla, zato ni meni ta grevenga neč mualu in

sem obsojen v ta peklenški ogenj. Ta magister praša tega študenta, al more on kej veliko martro terpet, na to on spusti eno kapljo svojga potu od svoje roke pasti temu magistru na roko, in ta kaplja je toko pekla tega magistra, de je on menu, de bo umeru. In ta duh pravi: le premisli, kaj morem jest terpet, in je ta duh zgignu. Ker ena sama kaplja potu je tako vročino strila, de enga zdravga človeka perprau ob življenje, oh, koko bo en ferdaman vekomej mogu tako mortro terpet. Oh, koko bo zavpou: Oh, ové menj ubogemu, oh boljš bi blo, de bi jest nikdar rojen ne biu. Ové mojmu sereu, ové mojim rokam, ové mojm prekletnu truplu! Oh, martra bo večna in brez konca in kraja. O grešnik, za en mejhen lešt in dobiček boš ti večno martran. Oh, stor eno pravo pokoro, dokler imaš še cajt in pros Boga za odpušajne svojih grehov! Amen.

"The Roosevelt Saloon"

ROCK SPRINGS, WYO.

A. Justin, lastnik

in trgovce z vinom, cigarami, mrzlim pivom itd. — Se priporoča Slovincem!

SLOVENCI POSEČAJTE

"Little Bohemio"

kjer se toči izbornu importiranu pivo, A. Heuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepu!

Izvrstna kuhinja. Fina vina in smokke.

Za obilen posec se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop.

Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Av. in zap. 18. ul.

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to dobi v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Telefon Canal 1439.

ODVETNIK PATENTI

GARL STROVER

(Sobe štey 1009)

133 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.

TEL. 3989 MAIN

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1888

Velika zaloga obuval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Bank.

ITALIJO

IN ADRIJO

PO STARI IN ZANESLJIVI

CUNARD ČRTI

VSTANOVljena 1840.

POSEBNI ZIMSKE PARNIKI

NOVI JORK — SREDOZEMSKO MORJE — ADRIJA

Francia (nov. 1911)	13.150 Ton
Caronia	20.000 Ton
Laoconia (nov. 1913)	18.000 Ton
Carmania	20.000 Ton

Ogrsko-ameriška postrežba

Iz New Yorka v Reko in Trst

skoz Gibraltar, Genova in Nepolj

Novi moderni parniki na dva vijaka.

Po čepno izbrani za to plovbo:

CARPATIA	- 13.600 tonov
PANNONIA	- 10.000 tonov
ULTONIA	- 10.400 tonov

CUNARD STEAMSHIP COMPANY, Ltd. S. E. Cor. Dearborn and Randolph Sts., Chicago. Or Local Agents Everywhere.

Phone: Canal 80.

HOERBER'S CREAM OF MALT

Martin Nemanich.

GOSTILNA

Vogal 22. in Lincoln Street

Prostgorak in mrzel prigrizek vsak dan.

M. KARA

1919 So. HALSTED ST.

cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati svojo najboljšo zalogo

zimske in spomladne obuče.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by **M. V. KONDA & CO.**
1809-8 3 Loomis Street Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodnomisljeni list za slovenski narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIČKO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00
ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$2.50
za pol leta.....\$1.25

NARLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE
1809-1813 LOOMIS STR. CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnik
da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tud.
STARI naslov.

DELAVSKE ORGANIZACIJE IN DINAMITARJI.

Danes ne vemo, bi raje pisali o grozni premoškarski katastrofi v Briceville, Tenn., ali se bi še dotaknili naših delavskih voditeljev, z ozirom na brata McNamara. Ostanimo pri tej točki, ker gradiva je dovolj!

V uredništvo dobivamo še vedno pisma, s znamko, McNamara, menda nekateri rojaki res še ne verujejo, da je izdajalstvo očito. Čas bi bil, da se tudi slov. časopisju, kaj verjame, ker nezaupnost je že preskočila svoje meje, to pa ni čuda, saj se klatijo po deželi spodenji uredniki, ki se izdajajo za razne zastopnike in poverjence in "kolektarje", nazadnje pa samo opeharijo poštene ljudi, in delajo sramoto vsem, ki stoje pri kakem časopisu. Kmalu bomo prišli tako daleč, da nas bo sram imenovati svoje delo, čeprav nismo nobeni dinamitarja kopita McNamara!

Tako si sedaj nekateri domišljajo, da so delavci po izdanih zločinih McNamara, vsi iz sebe, v velikem strahu, oplašeni in brez naravne pozicije in zgubljeni misli. Ampak, kdor to misli, se je grozno zmotil. Kaj takega bi pristojalo Kirby, Post in Otisu. Kaj se pa hoče sedaj napraviti iz "senzacionalne izpovedi" dinamitarjev? Unije se hoče kompromitirati in osumiti istih zločinov, kakor da bi bile v zvezi z dinamitarji, in kar je glavno, samim delavcem se hoče potom kapitalističnega časopisja vrniti misel, da jih njih delavske organizacije izdajajo in fu-lajo in izrabljajo. Če se bi tem volkovom posrečilo zdobiti zaupanje v unije in delavsko solidarnost, bi lahko triumfirali — to bi bilo za nje milijone dolarjev vrednosti! Ampak nič bati se! Prva strela je šla mimo, druga je oprasnila — tretje se pa sploh čutilo ni! Delavcem je bilo potom delavskega časopisja, v vseh mo-gočih jezikih, povedano in razlo-ženo popolnoma natančno, kako ce-la stvar obstoji, in kako se imajo delavci zadržati in koliko je kriv-da organizacije same. Stejemo si v zadoščenje, da je tudi naš list povedal tasvoje in našel odprta ušesa. Kar se namreč tiče organi-zacij, je gotovo moralna dolž-nost vseh delavcev, da se pobrine-jo za dobro ime istih, in da jih ščitijo pred neosnovanimi napadi in sumničenji, in kar mislimo da smo, to smo in nič drugega. Nas-protniki hočejo sedaj delavce raz-dvojiti, to je namen njih pisanja. McNamara jih ne skrbe, oni so jim še dobrodošli in lahko raču-najo na grofovsko darilec! Če bolj bosta McNamara govorila in pripovedovala "raubergeršhte", bolj bosta plačana in toliko manj let bosta v "železju"!

Ampak kaj se mora zgoditi de-lavskim organizacijam? Vzemimo slučaj, da bi se dokazalo, da je organizacija mostarjev in železo konstruktivnih delavcev v resnici vodirala tisoč dolarjev mesečno za dinamitiranje neunijskih mostov in neunijskih poslopij. Komplot je bil gotovo samo v organizaciji mostarjev, ker tako neumni ja ni-so bili, da so vse organizacije o tem obvestili in imeli generalno zborovanje vseh unij! Le majhen del organizatorjev se lahko pri-števja k komplotu, nič več. Vsaka podružna organizacija je pa ne-odvisna in sama odgovorna za svoja početja, torej je namera, narediti vso federacijo krivo zlo-čina, zločestna is neutemeljena!

Eksekutiva od Federation of Labor je izdala v istem smislu iz-javo, in pravi med drugim, da ob-staja pri tem, da je bilo Times po-

slojpe od plina razstreljeno, kar je v enem oziru pravilno. Seveda se dobi ljudi, ki ne verjamejo in ne-čejo verjeti tega. Kdor pa Sam. Gompers pozna, on nam bo pri-znal, da bi se zadnji od strahu na smrt zgrudil, če bi le vedel o di-namitnem komplotu! Take skriv-nosti so prebude zanj.

Ameriškim organizacijam se je z razkrinkanimi dinamitarji na-redilo lepo uslugo. To bo prived-lo šele organizacije na pravo pot. Pomembno je, da se dobe še izo-brazenji organizatorji (Irei), ki ra-čunajo na uspeh, če se vporablja — dinamit. To so ljudje, ki da-našnje socialne razmere ne ra-zumejo, ne poznajo in ne zapopa-dejo; oni pobijajo misel, da bi se masa preje osvobodila potom — politične organizacije, na socialis-tični podlagi.

Če ti ljudje s štrajki ne morejo nič odpraviti jim ostane samo še sila, dinamit. Ti delavski voditelji so reakcionarji in se tudi poslu-žujejo reakcionarnih sredstev.

Pa še to! Govori se, da sta bila McNama-ra v to podkupljena, da bi spravi-la Unijo v temno luč. V igri "Madame Sans Gene", nam Sar-dou drastično predstavlja policijskega komisarja Fouchee z besedami: Vedno imam par zarot pri-pravljenih in če nobenih zarotni-kov ni, se jih pa fabricira in vja-me.

Če sta bila McNamara tudi vje-ta od hlapcev kapitalistov, se ne ve. Bili so pa že tu slučajji, in se radi povrnejo.

ALI JE NEVARNOST MINULA?

Iz izjav merodajnih oseb v Nemčiji in Angliji v obeh parla-mentih je razvidno, da je manj-kalo samo za las, da v preteklem poletju ni došlo do velike evrops-ke vojne, ker o tem ni nobenega dvoma, da bi sodelovale v vojnem konfliktu med Nemčijo z ene ter Anglije z druge strani, vse evrops-ke velike sile in tudi mnoge manjše države.

Te izjave so vplivale kot bombe in evropski narodi, v minulem poletju niso vedeli v kakih velikan-ski nevarnosti se je nahajal ev-ropski mir, so stremeli pri razkrit-jih, ob enem so si pa oddahnili in rekli v sebi: hvala bogu, da se je nevihta, ki se je pripravljala, šla mimo nas in nam ni napravila no-bene škode.

Ali prezgodaj je še, da bi si kdo oddahnil, češ, sedaj je mir za-siguran, Nemčija in Francija sta se v marokanski zadevi pobotali in sedaj je mir zasiguran in ne-varnost odstranjena. Tako veselje je res prezgodnje, ker odstranje-na je samo neposredna nevarnost, mir je zasiguran za sedaj, za go-tovo krajšo ali daljšo dobo, ev-ropska vojna je odgodena, nika-kor pa ni sklenjen kak definitivni mir, nasprotno, vojne priprave se vršijo na vseh straneh še z večjo vmeno in ne bomo dolgo čakali, da se zgodi ono, kar se je minulem poletju skoraj zgodilo.

Vojna nastane radi rivalstva med Nemčijo in Anglijo in radi starega sovraštva med Nemčijo in Francijo. Francozi se hočejo ma-ščeovati radi sramote, ki so jo do-živeli 1. 1871., Anglija hoče pa Nemčijo premagati in s tem osla-biti še predno bo ta imela dosti močno brodogrje, da bi se moglo z vspehom meriti z angleškim bro-dovjem.

In Nemčija svoje brodogrje ved-no pomnožuje! Seveda pomnožuje sorazmerno tudi Anglija svoje brodogrje, ali enkrat mora biti ko-nec tega tekmovanja in v Londo-nu mislijo, da se da konec naredi-ti najlažje na ta način, da pride čemprej do oboroženega konflik-ta; zato so Angleži letos tako od-ločno podpirali Francoze in zato jih bodo podpirali tudi v bodoče, ker Francozi njihovi naravni za-vezniki.

Anglija ima razun tega dobre-ga zaveznika v Rusiji, zaveznici Francije. Nemčija ima pa na svoji strani samo Avstro-Ogrsko, ki pa nikakor ne bi mogla poslati svoji zaveznici niti polovice svoje arma-de, ker bi morala čuvati svoje juž-ne meje in bodočnost Nemčije res ne bo prijetna in ravnotako niti bodočnost Avstro-Ogrske, ki bo morala krvaveti za Nemčijo in skupaj z njo trpeti.

Zveza z Nemčijo je za narode Avstro-ogrške monarhije zelo ne-varna in škodljiva. — Avstrijski Nemei se sicer resnično in odkri-tosrčno zavzemajo in navdušujejo za njo, česar jim niti ne moremo

zameriti, ker ako bodo oni kriva-velj ne za nemštvo, za moč in u-gled Nemčije in vsega nemškega naroda, ali za koga bodo krvaveli — avstrijski Slovani? Ali se oni morejo navduševati za zvezo, od katere bodo imeli samo škodo in nobenih koristi?!

Tu vendar ni med avstrijskimi Slovani proti zvezi z Nemčijo o-nega odgovora, ki bi ga oni morali pokazovati, ako bi hoteli braniti svoje interese. Ali avstrijski Slovani si ne upajo imeti o zuna-nji politiki države drugačnega mnenja, kot ga ima minister zu-nanjih del in zato bomo Slovani še imeli priliko — bojevati se za Nemčijo in nemštvo! "Jutro"

NOVI PAPEŽEV "MOTU PROPRIO".

Papež Pij X. je posegel s svo-jim novim "Motu proprio": "Quantavis diligentia" v sfero moči in prava moderne države. Ta "motu proprio" namreč prepove-djuje pod kaznijo ekskomunikaci-je, postaviti duhovnika brez dovo-ljenja cerkvene oblasti pred svet-nega sodnika.

V tem dokumentu se poudarja, da bula Apostolicae Sedis kaznuje z ekskomunikacijo vse one osebe, ki prisilijo duhovnika, da mora pred svetno sodnijo.

Od raznih strani se je ugibalo, ali zadeva ta bula le javne oblasti ali tudi privatne osebe. Novi pa-pažev "Motu proprio" razlaga, da vsak privatnik, ki citira brez do-voljenja cerkvene oblasti kakkega duhovnika pred svetno sodnijo, bodisi v civilnih bodisi v kazen-skih rečeh, zapade ekskomunika-ciji latae sententiae.

Motu proprio pravi, da je bila Sveta Stolica prisiljena to ukre-niti vsled raznih procesov v Ita-liji v zadnjem času, v katerih so prišli pred sodnike ne le navadni duhovniki, ampak tudi škofje in kardinali. Ni nikake absolutne prepovedi, citirati cerkvene osebe pred svetno sodnijo, samo poiska-ti treba poprej privoljenje duhov-ne oblasti pod kaznijo ekskomu-nikacije.

O predzgodovini tega motu pro-prio, katerega posledice so nepre-vidljive za gospodarsko in poli-tično življenje vsakega naroda, ki se šteje med katoliške, piše "Köln. Zeitung":

"Pij IX. je izrekel v buli Apo-stolicae Sedis "Excommunicatio latae sententiae" nad vsemi om-ni, ki vzročijo, da svetni sodni pokliče pred svoj sodni stol osebe duhovskega stanu. Okrožnica in-kvizicijske z dne 23. jan. 1886. je razložila to določbo tako, da zažu-gana ekskomunikacija ne zadene vseh privatnih oseb, ki spravijo ali z ovađbo ali s privatno tožbo duhovnika pred svetnega sodnika, marveč samo postavodajalec, ki dajejo postave, na podlagi katerih potem se duhovnika spravi pred sodnijo. Po razlagi svetega ofica-ja se ima smatrati za odgovorna le avtoritarna mesta za novi pravi-red, katerega se privatnik pos-lužuje v praktičnem življenju. — Tak kompromis s realitetami živ-ljenja seveda ni mogel biti všeč trudu in prizadevanju sedaj vla-dajočega papeža in onih, ki stoji-jo za njim. Novi "Motu proprio" odpravlja utesnitev inkvizicijske iz leta 1886. in izreka nasproti vsa-kemu katoliškemu kristjanu, po-svetniku ali duhovniku, možu ali ženi ekskomunikacijo, ako bi se predznil brez dovoljenja cerkve-ne oblasti klicati pred sodnika kakkega duhovnika in kazenskih ali civilnih rečeh.

V utemeljevanju se označa to citiranje duhovnikov, celo škofov in kardinalov pred svetnega sod-nika v teh zločnih časih kot zlo-dejstvo, Boga zaleče, kateremu ipso facto mora slediti ekskomu-nikacija.

"V tem zlobnem svetu" pa bo vedno večja potreba, tudi duhov-ščino, ki je iz mesa in krvi, klica-ti še pred svetnega sodnika na od-govornost, ker bi podelitev pro-stosti, kakor jo hoče papež, števi-lo kriminalnih slučajev, v katerih prihajajo duhovniki v konflikt z zakoni, le še povisala.

Poskus papeža, državne zakone spraviti v odvisnost od razsodbe cerkvene oblasti ter ustvariti tako nekako duhovno predinštanco, stoji v najhujšem nasprotju z vse-mi temeljnimi zakoni vsake drža-ve, po katerih se ne sme zakonske-mu sodniku nikdo odtegniti, — zato mora ta poskus papežev biti zavrnjen na najenergičnejši na-čin."

Cenik knjig,

katere se dobe v zalogi

"GLAS SVOBODE"

1809-1813 Loomis St., Chicago, Ill.

Aškeri:

Nove poezije\$1.50

CANKARJEVI SPISI:

Gospa Judit75
Hiša Marije Pomočnice..... .75
Hlapec Jernej75
Jakob Ruda50
Krpanova kobila\$1.50
Knjiga za lahkomišelnje ljudi.....\$1.00
Nina75
Ob zori\$1.00
Vinjete\$1.00
Za narodov blagor75
Zgodbe iz doline, šent florjanske .75
Za križen\$1.00

JURČIČEVI SPISI:

I. zv.: Deseti brat50
II. zv. Jurij Kozjak zg. p. Spomini starega Slovence ali črtice iz mojega življenja, povest iz Napoleonovih časov, in dr.50
IV. zv. Tihotapec, Grad Rojlnje. Klosterski žolnir..... .50
V. zv. Hči mestnega sodnika, Sin kmetškega cesarja..... .50
VI. zv. Sosedov sin, Telečja pe-čenka in dr.50
VII. zv. Lepa Vida, Ivan Erazem Tatenbah50
VIII. zv.: Cvrt in sad; Bela ruta, bel denar50
IX. zv.: Doktor Zober; Med dvema stoloma50
X. zv. Rokovnjači, zg. r. Šest pa-rov klobas, Ženitev iz ne-vošljivosti in dr.50
XI. zv.: Tugomer, drama iz slov. življenja; Berite Novl-ce; Veronika Deseniška..... .50

KERSNIKOVI SPISI:

Agitator\$1.00
Berite Novice, Politični listki\$1.25
Cylclamen\$1.00
Gospod Janez, Kmetške slike i dr.\$2.00
Jara gospoda, Očetov greh\$1.00
Kritika, Komentar50
Lutski ljudje, Testament\$1.00
Na žernjah\$1.00
Rošljn in Vrjanko\$1.00
Zbrani spisi, (pesmi)50

Levistika spisi:

Obsojenci\$1.00
Svoboda10

Murnika spisi:

Znanci75
Najhujši sovražniki30

Meška spisi:

Mir božji\$1.00
Ob tihih večerih\$1.50

Remcovi spisi:

Kralj Matjaš\$1.00
Ljubezen Končanove Klare75
Premaganci30
Veliki punt75
V študentovskih ulicah75
Zadnji rodovine Benalja75

SIENKIEWICZOWI SPISI:

Brez dogme\$1.50
Križarji v 4 delih.....\$2.50
Mali vitez v 3 delih.....\$2.50
Potop I. in II. zvezek.....\$2.50
Rodbina Polanskeh v 3 delih.....\$3.50
Quo Vadis, (vezan)\$2.50

Šorlija spisi:

Človek in pol\$1.25
Novole in črtice, (vezana)\$1.50
Pot za razpotjem, (vezana)\$1.50

TAVČARJEVE POVESTI.

I. zv.: Ivan Slavelj; Antonio Glednjevič; Bolna Ljube-zen; Gospa Amallja; Mlada leta; Med gora-mi\$1.25
II. zv.: Otok in struga; V Kar-lovcu; Valovi življenja; In vendar; Tat; Gospod Ciril; Čez osem let; So-ror Pia\$1.25
III. zv.: Ivan Solnce; Grajski pisar\$1.25
IV. zv.: Tiberius Pannonicus; Kuzovei; — Vita. vitae meae\$1.25
V. zv.: Mrtva srca; 4000 Ča-su primerna povest iz prihodnjih dob\$1.25

TOLSTOJEVI SPISI:

Ana Karanina\$2.50
Kazaki75
Rodbinska sreča40

TRDINATOWI SPISI:

Bohovi huzarji in Iliri\$1.25
Bajke in povesti, I. zvezek..... .75
" " " II. "75
" " " III. "75
" " " IV. "75

Trošta spisi:

Pri stricu40

Zarnik spisi:

I. zv.: Ura bje, človeka pa ni..... .50

PREVODI

Iz svetovne književnosti.
Ben Hur, (vezana).....\$2.00
Blagor na vrtu cvetočih breskev .50
Dim40
Igralec, iz spominov mladeniča. Roman75
Islandski ribič50
Jacques Damour in Nais Micoulin .50
Jan Marija Plojhar, Roman\$1.75
Kako pišejo ženske\$1.00
Karamfil s pesnikovskega groba. .25
Mali lord75
Momenti\$1.25
Novole: Morilec, Debeluska; Mo-rilec; Končano; Pijanec in dr. .75
Pet tednov v zrakoplovu (vez.)\$1.75
Povesti Maksima Gor'ki75

Prva ljubezen50
Ruska moderna\$1.50
Tolstoj in njegovo poslanstvo..... .30
Taras Bulba75
Tartarin iz Taraskona50
Vohun75

Leposlovna knjižnica:

Dolina krvi\$1.50
Razporoka\$1.00
Mož Simone\$1.00
Ponižani in razžaljeni.....\$1.00
Stepni kralj Lear; Hiša ob Volgi .50
Straža\$1.00
Skrivnosti srca60

Ljudska knjižnica:

Dekle z biseri\$1.00
Jernač zmagovalec, pretepač. Po-vest iz Nemško-francoske voj-ne; Med plazovi.....\$1.00
Pasjeglavci, zgodovinska povest.....\$1.00
Znamenje starih, v 3. sešitkih..... .30

KNEZOVA KNJIŽICA.

Zabavni in poučni spisi.
1. zv.: Anton Knezov životopis; Gospod Lisec; Ženitev vojvode Ferdulfa..... .40
2. zv.: Gorski potoki; Planinska idila; Matija Valjavec..... .40
3. zv.: Za vozom; Izgnanci; Stu-dent Lojze; Fenny; Klanec siromakov..... .40
4. zv.: Življenje in smrt Petra Novljana; Ella40
5. zv.: Križ na gorl; Spomini gospoda Ignacija Brum-na40
6. zv.: Potepuh Marko in kralj Matjaš; V mesečini; Brez zadnjega poglavja40
7. zv.: Brambovi; Mladost; Vojna40
8. zv.: Knjižnica časopisa "Napreji"
1. zv.: Socializem (druga izdaja) .10
2. zv.: Zakaj smo socialisti?... .10
3. zv.: Kdo uničuje proizvajanje v malem?... .15
4. zv.: Katoliško svetovno nazir-anje in svobodna znanost35
5. zv.: Kapitalistični razred15

Knjižnica Narod. založbe v Celju.

I. zv.: Strašno maščevanje50
II. zv.: Izlet g. Brouška v XV. stoletje75

Narodna Biblioteka:

Babica50
General Lavdon25
Spis Andrejkovega Jožeta: Čr-tice iz življenja na kmetih; Ma-tevž Klander; Zgodovina motniškega polja; Amerika ali povsod dobro, doma naj boljše; Popotni listi; Cesar Jožef v Krašnji; Dambaški zvon; Žalost in vse-je; Nekaj iz ruske zgodovine; Vojniška repub. Zaporožskih kaza-kov; Božja kazen; Čudovita zma-ga; Berač; 8 zvezkov skupaj\$1.50
Zaroka o polnoči15
Za kruhom15

"NAŠ DOM."

Zbirka najpoljudnejših ljudskih povesti.

Duha25
3. zv.: Vojna leta 2000. — Doma in na tujem25
4. zv.: Ciganika. Po povelju25
5. zv.: Ljubezen od domovine; Plesati ni znal; Karin..... .25
6. zv.: Sodbja; Poezija in proza; Vij25

Slovanska knjižnica:

Na bojišču40
Preko morja40
Pripovedi o Petru velikem75
Šlučaji usode20
Beračica20
Božična noč40
Mladost40
Svetovna knjižnica:
Aleksandra Dumas:
Dama s kameljami\$1.00
Graf Monte Cristo I. zvezek.....\$2.00
Graf Monte Cristo II. zvezek.....\$2.00
Trije muškertirji225
Dvajset let pozneje, (nadalje-vanje Treh muškertirjev)..... .225

VENEC SLOVANSKIH POVESTI.

Slovanske povesti zbrane od najbolj-ših slovanskih pisateljev, prestav-ljene na slovenski jezik.

3. zv.: Prokleti ste..... .50
4. zv.: Rusinja50
5. zv.: Lux in tenebris lucet50
6. zv.: Črtice z ogljem..... .50
7. zv.: Bolnik50
8. zv.: Kako se je pijanec iz-preobrnul50
9. zv.: Jazbec pred sodnijo50

ZABAVNA KNJIŽNICA.

7. zv.: Roman iz življenja pre-proste deklice50
13. zv.: Za staro pravdo50
14. zv.: Sami med seboj. Učen-jaki (Igr.)25
15. zv.: Pogreb, Brez volje, Črti-ce. In druge povesti..... .50
16. zv.: Pri Jugoslovanih50
17. zv.: Pot spokornikov, in dru-gé50
20. zv.: Amerikanci (Igra) in po-vesti50

RAZNI DRUGI SPISI IN PREVODI:

Andersenove pravljice50
Andrej Hofer20
Antibarbarus50
Avstrailja in nje otoki50
Avstrijski junaki75
Bele noči40
Bitka pri Visu40
Boj za pravico30
Brodovski odvetnik75
Burska vojnska30
Cesar Jožef II.25
Bolgarja in Srbija50
Barvaste črepinje30

Črna žena	.75
Deteljica	.20
Dobra gospodinja (vezana).....	1.50
Domači zdravnik	.60
Džungl\$1.00	
Elizabeta	.30
Etiketa in politika.....	.15
Francia in drugo.....	.25
Fra Diavolo	.30
Gozdovnik, 2 zvezka.....	.70
Humoristični leksikon	.30
Igračke	.75
Iljada	.50
Izdajavec	.50
Iz nižnj življenja.....	.50
Iz dnevnika malega poredneža.....	.75
Jurkica Agičeva	1.00
Kako naj se pišejo zasebna pis-ma	.75
Kako vzgaja usoda.....	.40
Kacijanar	.50
Krvava noč v Ljubljani.....	.40
Kitajci in Japonci	.50
Knez črni Jurij.....	.20
Kraljica Draga	.25
Križana usmiljenost	.40
Križem sveta	.40
Kratka zgodovina slovenskega naroda	.50
Kultura in politika.....	.10
Libera nos a malo.....	.75
Ljubezen in junastvo strahopet-nega praporščaka.....	.40
Marjetica	.50
Materina žrtev	.50
Malo življenje	.50
Med knjigami in ljudmi.....	.25
Mina	.50
Mlinarjev Janez	.40
Morski razbojnik	1.00
Musolino	.35
Na krivih potih	.40
Na rakovo nogo (vezana).....	.50
Nikolaj Zrinski20	
Narodne pripovedke soških pla-nin	1.50
Oče naš	.50
O te ženske	\$1.00
O kulturnem pomenu slovenske reformacije	.50
Pisana mati	.40
Poljub	.40
Politično življenje Slovencev.....	.30
Postrežba bolnikov	.20
Peter Prostak (vezana).....	.40
Pol litra pivpavca	.75
Popolna slovnica esperandskega jezika	.50
Pod spovednim pečatom; prva knjiga	1.25
Pod spovednim pečatom; druga knjiga	1.00
Princ Evgen Savojski	.20
Prilike patra Bonaventure.....	.40
Prokleta	.25
Pred nevihto	.30
Rinaldo Rinaldini	.30
Reformacije in socialistični boj slovenskih kmetov	.50
Revolucija na Portugalskem.....	.30
Reliefi	.75
Rječnik hrvatsko-slovenski	.50

Slovensko Delavsko Podporno in

Penzijsko Društvo

Ustanov.

Inkorp.

21. nov. 1909

15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSIEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.

PODPREDSEDNIK: Anton Ferbežar, Adamsburg, Pa.

ČLANIK: J. Hauptman, Box 140 Darragh, Pa.

ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.

BLAGAJNIK: Alojzij Flere, Box 121, Adamsburg, Pa.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.

JAKOB GODETZ, Darragh, Pa.

ELAŽ ČELEK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

Društva in rojaki naj pisma pošiljajo tajniku; denar pa blagajniku in nikomur drugemu.

POROČILO ŠALJIVEGA
URBANA.

Cleveland, O.

Marsikaj je novega pri nas, kar širšemu svetu še ni očitno, in vse to nič in še marsikaj lahko ogleduje naše oko in poslušna naše uho. Da bo pa ta novost znana še ostalim našim, naj se pošlje teh par vrstic med ljudi, in se posebno z ozirom na Trbovčevega Toneta, ki krevarji tam notri, kjer je že, po mrzlem snegu in hladni burji!

Leto in dan bo, kar je prišel med nas bratskega naroda življondorad, s svojim šepavim služabnikom. In ta umetnik se je nastanil sredi nas in dela skušnjave mladim in starim, samcem in samicam, oženjenim in ločenim! Tiste, ki vlovijo na muho, jih ne spusti iz svojih krempljev ampak jih zaklepa v atelje, ki je tako prirejen, da se vsa omahujoča družba v konkordativnih rokah lahko opazuje iz ulice. In še kako so veseli ti grešniki-odpadniki, ki je je zlodež presleparil in vse se veličanstveno na smeh drž in s tem vabi še druge trde stavovitnike v greh, ki je tako lep! Kaj čuda potem, da se od dne do dne vidi pred konkordativnim atiljem več radovednih gledalcev, ki smukajo in hupajo zaporedoma med reformatorje, kakor kaplje ob pomladnih dneih od strehe, ko sije solnce na ostali sneg. Pa to ni čuda, da so skušnjave tako močne, krepost pa tako slaba, da pada sama od sebe. Oj vtelešena krepost, kako urnih krač hitiš v tuje kraje! Joka naj se tisti, ki je krepost imel in ga je skušnjava premagala! —

Tako je bilo tudi takrat tisti, ko je sneg tako gosto naletaval, burja tako trdovratno brila, ko je bila prva nedelja po čičken danu, to je prva adventna nedelja. Tudi mene je skušnjava vlekla, čeprav sem zverženo ubrnil korak ubiral na tisti stran, kjer stoji vtelešena krepost na kupljeni in nakopičeni, hvalejna in povzdigovana ter grajana od moje prijatelja! Pa vragove skušnjave so hujše od kupljene kreposti, ki splešneva na kupu in sem ravno pred nosom kreposti krenil korak čez cesto in že sem bil pred žrtvami vragovih zanjil. Pa saj me ni bilo strah, nisem bil sam, več nas je bilo. In eden je bil hujše skušen nego drugi, čeprav so bila vrata zaklenjena; kar v šipo so z nosovi rili in s prsti po steklu praskali! Skušnjava je bilo poveljevana, na drugi strani se je pa britko jokala krepost, ena od druge bolj tlačena v malem prostoru.

Bilo je pa tudi vredno človeškega pogleda: same mlade vjete hčere očetov Šentflorjanskih!

Clevelandске najnovejše novosti.

Na zavodu ljubezni, tam sredi grešne doline St. Florjanske je kupčija letos tako dobro vzpela, da so štipendije, ki jih sprejema od tam naš duhoviti in bojevit vitez Lojze Pogoreto že prišle, kar se že opazja pri mastnih Lojzetovih strelcih! Ker je domača roka tako radodarna, in kupčija tako lepa, je Lojze storil energičen korak in je s pomočjo štipendij prišlov. oratorij pokupil vso voljo, um in pamet! Sedaj pa je prišel bojeviti Lojze do zaključka, da je s to kupčijo le sam sebe odškodoval, ker pisano je: blagor ubogim na duhu, ker njih je nebeško kraljestvo. Da pa slov. paro uniči docela, se je brzojavno obr-

nil na oni humanitetni zavod, ako razpolagajo še s kako debelo štipendijo, da odkupi še nebeško kraljestvo od ubogih na duhu.

Splošno se že sedaj opazja posebljena volja in mnenje, in le še malo, pa bo klaverni vitez zavladal na zemlji in nebes — samo Jolietški jednoti ne!!

Ker je že tako oblagodarjen z vsemi sedmimi darovi podremeljskih talentov, zakaj bi mu ne privoščili še ene suhe veje! Tako trdosrčni pa nismo. Saj bi itak nič ne pomagalo preganjati posebljeno mnenje Lojzetovo, ker si je vsak lahko svest, da je jedna bolj od druge rajskelepo vabila v svojo družbo, sam smeh in med na obrazih, sama svila v zlatih lasih, vse lepo in vmerjeno.

Moja brata v skušnjavi sta se pa kar naenkrat spogledala, popraskala še malo po šipi, požibala s z nosom in prvi je modroval: "Veš kaj?" drugi mu je sledil: "Kaj?" "Ugani." "Koga?" "Tistega." "Kateraga?" "I, saj veš! tistega Tone barone iz Potok doma; veš sedaj?" "Tisto pa že vem, tistega pa že poznam! Seme je, a jaz sem gre prekanil in ga bom še!" Tukaj je tisti skušnjavi podvrženi rojak, ki je prvi požibal z nosom po umrlem steklu nadležal svoj grešni program, ko si je znamenje čikendaya pobrisal po desnem licu.

Tone zapade v konkordativne roke brez hudih skušnjav, in kaj šele, če ga midva povabiva v Cleveland in pospremiva pred okno mladih boginj, svet lepote? Ti, ta bo kar mrl skušnjave! Zijal bo v prikazen, zijal, in njegova črna spremljevalka baxa mu bo ušla iz rok in iskala na tleh najine tovariše. Razumeš sedaj!"

Razumela pa sta se, saj sta v objemu lepih rok odkorčala v Setnikarjev saloon, pit na zdravje črne baxe. S kako pretvezo hočeta spravita Toneta v skušnjavo, to bo pa že on vedel čudočičkar, kako končno Pogoreto vendar predere s svojim posebljenim mnenjem skozi črno temo, če še ravno ne vrine kaka najnovejša brzojavna pomota, kakor zadnjič iz Chicago. Tako bi se nam godilo kot "ubogim" Proletarčevim urednikom, ko je Pogoreto samo naznanil svojo nejevoljo glavnemu poštarju v Washington, D. C., nad vznemirljivim pisanjem "Proletarcev", ki je Lojzeta bolj zbadalo, kot trnje njegovih strelce.

Vbogi uredniki, žrtve neizprosne volje logičnega Lojzeta, ki jih je odpeljal vse zvezane, s celim korom državnih policistov v one državne zapore, kamor našega Lojzeta tako vleče bojevito srce, v Joliet!

Umevno je torej, da navaden slovenski orator pade na kolena, obrne oči proti istemu nebu, katerega bo Pogoreto odkupil z došlimi štipendijami in udano vzdihne: Pater pecavi!

Da bo stvar lepše končana in prijateljstvo trajno, pridružimo h "suhi veji" za ravno bližajoči se božič staro metlo, en ubit lonec in par tistih petelinčkov ki zadaj piskajo, katere ima izložbene v oknu. Vse to mu polagamo kot malo vezilo k veselemu božiču. Za novo leto pa želimo dobro kupčijo z ostalimi šestimi človeškimi talenti!

U. B. Duh.

IŠČEM Johna Ocepke, doma od Cerknice. Za njega bi rad zvedel prijatelj Ed. Hoffman. 14 So. State St., Murray, Utah.

ZNADEC.

Anton Čehov.

Prelestna Vanda, ali kakor je bilo zapisano v njeni knjižici, Nastasja Kanavkina je bila odpuščena iz bolnice, pa je bila v takem položaju kakor nikoli poprej: brez strehe in brez kopejke. Kaj sedaj?

Najprvo se je odpravila v zastavljalnico in zastavila tam prstan s kalaitom — edino svojo dragocenost. Za prstan so ji dali rubelj, a kaj kupiš za rubelj? Za ta denar ne dobiš ne modnega kratkega jopiča, ne visokega klobuka, ne čevljev kovane barve, a brez teh reči se je zdela sama sebi naga. Zdelo se ji je, da ne le ljudje, ampak tudi konji in psi gledajo nanjo in se smejejo preprostosti njene obleke. In mislila je le na obleko; vprašanje, kaj bo jedla in kje prenočila, je ni vznemirjalo.

— Da bi le srečala znanega gospoda... — si je mislila. — Potem bi se dobila denar... Niti eden mi ne odreče, ker...

A znanih gospodov ni srečala. Nič težko jih ni dobiti zvečer v "Renesansi", a v "Renesansi" je ne puste v tej preprosti obleki in brez klobuka. Kaj toraj? Po dolgem premišljevanju, ko je bila hoje in sedenja in premišljevanja že sita, se je Vanda zatekla k poslednjemu sredstvu: poiskati kate-regasibodi znanega gospoda na stanovanje in ga prositi za denar.

— H komu naj grem? — je razmišljala. — K Miši ne smem — je oženjen... In rdeči starec je sedaj v pisarni...

Vanda se je spomnila zobnega zdravnika Finklja, krščenega žida, ki ji je pred tremi leti podaril zapestnico in kateremu je nekoč pri večerji v nemškem klubu zila kozarec piva na glavo. Spominjše se Finklja se je na vso moč razveselila.

— On mi gotovo da, če ga le dobim doma... — si je mislila in se napotila k njemu. — Če mi ne da, mi razbijem vse svetilke.

Dospevši do vežnih vrat zobnega zdravnika je že do dobra premislila načrt: smeje steče po stopnicah, prileti k zdravniku v kabineti in zahteva 25 rubljev... A ko je prišla za zvonec, ji je ta načrt kakor kafa izpuhtel iz glave. Tresti se je začela in vznemirjena je bila, česar vsega prej ni bilo. Smela in nesramna je bila le v pijani družbi; sedaj ko je bila oblečena v navadno oblačilo, ko se je čutila v vlogi navadne prosilke, ki jo lahko zavrnejo, je bila plaša in v zadregi. Sramovala se je in strah je bilo.

— Mogoče je že pozabil name... — si je mislila in se ni upala pozvoniti. — In kako naj grem k njemu v tej obleki? Kakor beričica ali malo meščanka...

Boječe je pozvonila.

Za durmi so se oglasili koraki, vratar je odprl.

— Ali je doktor doma? — je vprašala.

Prijetneje bi ji bilo, če bi vratar odgovoril, da ga ni, ali namesto odgovora jo je spustil v pred-sobo in ji snel plašč. Stopnjišče se ji je zdelo razkošno in lepo, ali od vsega razkošja jo je predvsem zbudilo v oči veliko zrcalo, v katerem je ugledala raztrganko, brez visokega klobuka, brez modnega jopiča in brez čevljev kovane barve. Čudno se ji je zdelo, da se je sedaj, ko je bila revno oblečena in izgledala kakor perica ali šivilja, da se je v njej pojavil sram, da je zginila vsa držnost in smelost, in da se v mislih ni klicala več za Vando, temveč kakor prej Nastjo Kanavki-no.

— Izvolite, prosim! — je dejala sobarica spremljaje jo v kabineti.

Vanda se je spustila v mehke naslonjače.

— Tako je, rečem mu: posodite mi; — si je mislila. — To mu lahko rečem, ker je moj znanec. Da bi le sobarica odšla odtod. V njeni navzočnosti ne gre... Čemu neki stoji tu?

Čez pet minut so se odprle dur, v sobo je vstopil Finkelj, visok, temnopolten žid, s tolstimi lici in z izbuljenimi očmi. Lica, oči trebuh, tolsti bedra — vse na njem je bilo tako sito, zoprno in sirovo. V "Renesansi" in v nemškem klubu je bil ponavadi vesel, mnogo je razmetal ženskam in potpečljivo prenašal njih šale (in pr. ko mu je Vanda zila pivo na glavo, se je le nasmejal in zagrozil s prstom); a sedaj je gledal č-

merno in zaspano, važno in hladno, kakor visok uradnik, in nekaj žvečil.

— Želite? — je vprašal Vando, ne da bi jo pogledal.

Vanda se je ozrla na resno obličje sobarice, na sito figuro Finklja, ki je očitno ni spoznal in je zardela.

— Želite? — je pomovil zobni zdravnik razdračeno.

— Zo... zobje me bole...

— je zamrmrala Vanda.

— Aha... Kateri zobje? Kje? Vanda se je spomnila na svoj votli zob.

— Spodaj na desno... — je dejala.

— Hm!... Razklenite usta.

Finkelj je namrščil čelo, zadržal dihanje in ogledoval in ogledoval bolni zob.

— Ali boli? — je vprašal in stikal z železno rečjo po zobu.

— Boli... — se je zlagala Vanda. — Če bi le pomagala njegovemu spominu, — si je mislila, — pa bi me gotovo spoznal...

Ali... sobarica! Čemu nisi tukaj?

Finkelj je naenkrat zasopel kakor stroj in dihnil v obraz njej rekoč:

— Da bi ga popravljala, vam odsvetujem... Nobene koristi nimate od tega zoba.

Ko je še nekaj časa drezal po zobu in otipaval Vandine ustni in čeljusti s svojimi tobakarskimi prsti je zopet zadržal dihanje in ji položil nekaj hladnega v usta... Vanda je naenkrat začutila strašno bolečino, zakričala in prišla Finklja za roko.

— Nič hudega, nič... — je zamrmral. Nič se ne bojte... ta zob ni bil za nič. Le hrabri bodite.

Njegovi okrvavljeni tobakarski prsti so ji držali izravnani zob pred očmi, a sobarica je pristopila in ji podstavila k ustim posodo.

— Doma si izplahnite z vodo... — je dejal Finkelj, — pa se ustavi kri...

— Pred njo je stal v pozi dva veke, ki čaka, kdaj da odidejo ljudje in ga puste v miru.

— Zbogom... — je dejala obrniti se h durim.

— Hm!... A kdo me plača za trud? — je vprašal Finkelj s smejočim glasom.

— Aha, da... — se je domislila Vanda, zardela in pomolila židu rubelj, ki ga je dobila za prstan s kalaitom.

Stopivši na cesto jo je bilo še bolj sram kot prej, a sedaj se ni več sramovala svojega siromaštva. Nič več ni opazila, da nima visokega klobuka in modnega jopiča. Šla je po cesti, pljuvala kri in vsak krvav pljunek ji je govoril o njenem življenju, o nelepem, težkem življenju, o žalitvah, ki jih je že pretrpela in jih pretrpi jutri, čez teden, tekom leta — vse svoje življenje do smrti...

— Oh, kako je to strašno! — je zamrmrala. — Kako strašno, moj Bog!

Sicer pa je bila drug dan že v "Renesansi" in je ondi plesala. Imela je nov, rdeč klobuk velikanškega obsega, nov modni jopič in čevljev kovane barve. Z večerjo jo je gostil mlad trgovec z dežele, iz Kazanji.

Kedaj smo bolni?

Stavi to prašanje raznim ljudem, in dobil boš različen odgovor. Najnavadnejši in najpogostejši odgovor pa je, ne da bi se motili, čitaj ga: "Kadar naš tek ošvohi." To je tudi najboljši pravi odgovor, ker v resnici je zguba teka, popolnoma, ali saj neredoma, prvi simptom naše bolezni, kolikrskoma izvira. Če poskušamo, in dosežemo, da obnovimo naš naravni tek na staro stopnjo, naš boj je popolnoma dobljen. V tem slučaju ne moremo priporočati boljšega pripomočka kot Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, zato, ker ono izčisti popolnoma vse slabe snovi, ki jih naše telo v spanju vdihuje in požira vse, in katere snovi delajo neprimliko in nabiranje plina. Ono bo spravilo v red naše prebavne organe in jim pripomoglo do zdravega delovanja in jih držalo v redu. Bo odstranilo bolezni jeter, želodca, črevesja in slabo kri; ravnotako lahko zaupaš prvenstvo Trinerjevemu am. zdravilnemu grenkemu vinu v slučaju nervoznosti, hudega glavobola, revmatizma, napadov in ženskih bolezni. Za dobiti v lekarnah, Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Oceania 27. decembra 1911 Alice 3. januarja 1912

Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co.,

2 Washington St.,

New York, N. Y.

GLAVNI
ZASTOP
ZA
AMERIKO

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM

POHIŠTVOM

1907 Blue Island Ave., Chicago

TELEFON CANAL 955.

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Ako hočeš zaanje mode, največjo izbiro in najnižje cene

v deških in moških oblekah in površnih suknjah, obišči

THE
ATLAS
CLOTHING®

Vogel Blue Island Avenue in 18ta cesta.

Odprto vsak večer, izjemni sredo in petek do 9 ure.

Odprto v nedeljo dopoldne.

Moške obleke in suknje od \$5 00 do 25 00.

Deške obleke in suknje od \$2 00 do 15 00.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojim domu:

od 8.—10. ure predpoludne

od 1.—3. ure popoldne in

od 6.—3:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,

814 Ashland Ave.:

od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujsnih slučajih.

DB. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

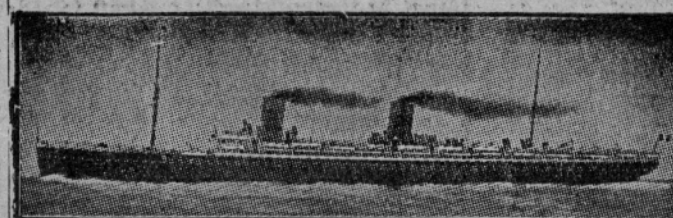
LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvažajo piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

Compagnie Generale Transatlantique

Potniki tretje-
ga razreda do-
bivajo brez
plačno hrano
na parnikih
družbe. Snažne
postelje, vino,
dobro hrano in
razna mesna
jedila.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP

La Savoie 22.000 HP | La Touraine 20.000 HP

Chicago, nov parnik 9500 HP

Pristanišče 57 North River vzhajajo 15th St., New York City

PARNIKI ODPLUJEJO VSAK ČETRTEK.

Glavnizatop na 19 State St., New York.

MAURICE W. KOZMINSKI

glavni zastopnik za zapad. na 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

DOPISI.

ZASLEPLJENOST NEKATERIH
NAŠIH ROJAKOV, DELAVCEV.

Collinwood, O.

Uredništvo Gl. Sv. —

Mnogo dopisov se čita v Glas Svobode iz Clevelanda, a redko-kedaj kak dopis iz sosednjega mesta Collinwood. akoravno niso v naši naselbini razmere nič boljše kot v Clevelandu. V Clevelandu je taborišče fanatikov. St. Clair cesta, pri nas v Collinwood pa Saranac Rd.

Nikakor ne oporekam, da ne napredujemo, ali prašanje je, komu se ima sploh vsa ta velika slov. naselbina za napredek zavajati?

Našim verskim fanatikom gotovo ne, ker ti so največji sovražniki vsacega morebitnega napredka in se trdovratno drže starokrajškega klerikalizma; vse kar vidiš v duhu napredka, jim je "rdeče", in tudi drugače bruhajo svojo jezo na rdečkarje, socijaliste.

Tako je zadnjega 19. nov. priredil slov. socijalistični klub svojo veselico v Baumanovi dvorani; par dni pred veselico je nekaj članov kluba imelo nalogo raznesti letake po tukajšnjih collinwoodskih slov. trgovinah in gostilnah. Tako pridejo trije člani om. kluba na E. Saranac Rd., v gostilno F. K. in mu naznanijo svojo željo, če bi bil toliko prijazen in dovolil na okna salona obesiti cirkularje. Bili so pa v gostilni v omenjenem času znani verski fanatiki, in neglede na to, da so trenutek prej popili z veseljem tritano pijačo od raznašalcev, je bil takoj ogenj v strehi. A. J. je prijel lepak, ga zmečkal in strgal na drobne kosce govoreč: Kaj te ni slovenska mati rodila, pa boš ti več vedel kakor ona? Kaj te je tako učila? da moraš biti socijalist!!!

In za njim se je vzdignila vsa sodruga, pričela huronsko vpitje: Križaj ga, križaj ga!

Toda člani soc. slov. kluba, trezni in preiščeni, so takoj sprevidele s kakimi backi imajo opraviti in so mirno in dostojanstveno zapustili gostilno z običajnim Good-by.

Omenil se preje, da to, kar je Clevelandu St. Clair — je Collinwoodu E. Saranac Rd.: Tolpa pijancev vedno v saloonih in na cesti, noč in dan; tepeži in tožbe na dnevnem redu; vse kar se pametnih čuti se ogiblje znanih kotov. Če ima pa kateri naših rojakov kaklo boljše delo, se zopet škodljivo ozirajo nato, kako bi mu škodovali, dasiravno to nobenemu ne koristi, vendar se kriči: "Pa gmo ga"!

To je naš narodni greh, naša nevoščljivost. Kedaj bo ta izginita, je težko reči, da je pa jamo koplje socijalizem, je gotova stvar!

Tudi se ne obojavljem, če rečem, da je teh in enakih razmer med Slovenci v Collinwood, kriv tukajšnji župnik kranjske cerkve, ker primoran je mesto ovac, pasti kozle, ki se radi svojih backov in njihovega početja na Saranac Rd. sam sramuje, ker ravno ti mame-luki so napravili \$18,000 (!) dolga na cerkvi, in ko jim je pričela teči voda v grlo, so si umili kot Pilat roke, češ, mi nismo nič, proti temu, in so vso to ogromno svoto obesili na hrbet tukajšnjih slov. proletarcev!

Ni li resnica to? Se morete opravičiti pred slov. javnostjo? Je to pošteno in delavce vredno?! Zakaj je šel prejšnji slov. župnik od tu? Zato, ker je predobro vedel, s kom ima opraviti, ker je videl, kako blato se zavozil in hoteli njega poriniti v brozgo, iz katere nimate več rešitve!!

Pa oziramo se na sedajnost. — Kljub fanatični gonji, je veselica Slov. soc. kluba imenitno izpadla in prinesla \$60.00 čistega dobička; backi na Saranac pa klaverno gledajo izpod mize znanega salona ves napredek svojih rojakov, socijalistov, ki gredo naprej v svoji omagi! In to si zapomnite! Resnica.

Darragh, Pa.

Uredništvo Gl. Sv. —

Danes je moje poročilo samo o društvu, oz. o napredku S. D. P. in P. Družbe.

Društvo št. 1 v Darragh, Pa., spadajoče k gori omenjeni slovenski organizaciji v svojem dvetnem obstanu jako lepo napreduje. Če prav so bili in so še slabi časi, se je vseeno napredovalo. —

Rojakom po širni Ameriki, osobito v Pennsylvaniji, se priporoča pristop k Družbi, ker delavec mora vedno premisliti svoj položaj, da mora biti v slučaju neprih preskrbljen. Če bi v kaki naselbini nameravali ustanoviti kako novo društvo, naj se ga priklapi k Slov. Delav. Podp. in Penzijski Družbi s sedežem v Madison, Pa. Sedaj je najlepši čas; mala vstopnina in lepa podpora v vseh oziroma. Za pojasnila naj se rojaki obrnejo na glavnega tajnika Družbe, Jos. Hauptman, Box 40 Darragh, Pa.

Pozdravljam sobrate S. D. P. in P. Družbe in krajane!

John Primožič.

Alta, Utah.

G. urednik: —

Ker že dolgo ni bilo iz tega kraja dopisa v Gl. Sv., se pa sam danes malo oglasim!

Slovencev nas je tu okoli petnajst, ki smo pa večina sami samci in živimo v lepi slogi, zato, ker nas — "kiklje" ne motijo! Z delom gre bolj pomalem, ker družbe nimajo dovolj rude in je delo tudi bolj slabo, ker je precej vode v rudniku.

Letnega časa nam zelo primanjkuje, zato se nas tudi dame bolj slabo "ahtajo" in se ni bati, da nas obišče štorlkja. Vsake kvatre nas pride kaka "dočle" obiskat iz Salt Lake City, ki se pa tudi, v našo veliko žalost, je malo časa pri nas pomudi.

Ako bo ta brumska Amerika l. 1912 malo bolj oživila, potem si naročimo malo letne dobe iz Californije!

Moram tudi omeniti, da se čas bliža, ko bo treba voliti predsednika Zjed. držav Amerike. Janez, kakor si boš postlal, tako boš tudi ležal. Ker sem prišel ženski v roke, se bojim vsega hudega, glejte vi drugi, da za zapeljivke nimate časa! Tudi vem, da rojaki čitajo še precej pridno delavske časopise in žalostna poročila o sedajnjih slabih delavskih razmerah in ste prepričani, da Amerika ni vredna danes, da bi jo . . .

Človek se "matra" od zore do mraka, žanje in žanje, seje pa — drugi! Lumpci so s tem sistemom jako zadovoljni. Dela se z delavcem že kot molzno kravo; bossi ga priganjajo in pritožbe so na dnevnem redu.

Če bi bila to kaka monarhija, bi bilo za razumeti, tako se pa človeku v "ljudovladi" kar vrti po glavi, da republikanci ljudi tako zatirajo. Če nam bo prihodnja štiri leto se republikane na vladarski prestol posajen, je boljše da vtaknemo — in živimo kakor ježi, ker drugega tako ne bomo imeli za jesti.

Amerika je danes skoraj taka, kakor tista luknja, ki jo nasuješ s smodnikom, zapališ, pa ne poč! Planinski fant.

Pueblo, Colo.

Glas Svobode: —

Kar naš maziljenec počenja, presega vse hribe in doline! to je motto mojemu današnjemu dopisu. —

Rodil se je nekje tam, kjer pravijo: ako ni far, je pa rezar. — Že v svoji zgodnji mladosti je pokazal, da bo pravi grabeš; ko je dovršil domače šole, ga je oče poslal v višje šole z namenom, da postane "gospod". A što kaže Hrvat? Martin v Zagreb, i Martin iz Zagreba! Tako se je godilo tudi našemu gospodu. Preteklo je nekaj mesecev, in gospodje učitelji so ga poslali "po šupi" k očetu. Kaj početi z njim si misli oče; za delo ni bil in nikoli ne bo! Da bi se mu obesila banja s šmirom in se ga poslalo na Dolenjsko je prodajat, se ni splašalo, ker cena šmiru je na borzi popolnoma pala; ni preostajalo očetu drugega, kakor da ga pošlje v Ameriko. Rečeno, storjeno! Fant pride v Ameriko in sreča prijatelja, ki mu svetuje, da naj gre v Opatijo Benedikta, kjer lahko postane gospod. To je tudi storil, in glej spaka, čez par let po prihodu v Ameriko ga že vidimo, ko poje gloria in . . .

Pomikali so ga nekod po Minnesoti, a marali ga niso nikjer. Naposled je zvedel, da v prijazni Pueblo živi mnogo Slovencev in prilika mu je odprla pot v raj. Prišel je sem in se držal v začetku kot polit. kužek; privadil se je svojega kšefta in pričel v božjo slavo graditi cerkev, in sicer kar v tri nadstropja, ki je pa bolj podobna starokrajški vojašnici kot božjemu hramu.

Pomikali so ga nekod po Minnesoti, a marali ga niso nikjer. Naposled je zvedel, da v prijazni Pueblo živi mnogo Slovencev in prilika mu je odprla pot v raj. Prišel je sem in se držal v začetku kot polit. kužek; privadil se je svojega kšefta in pričel v božjo slavo graditi cerkev, in sicer kar v tri nadstropja, ki je pa bolj podobna starokrajški vojašnici kot božjemu hramu.

Po vsem tem se je pa pričela gonja za dolarji! Od stopnje do stopnje! pravi star slovenski pregovor. V tem je bil naš gospod jako dosleden, brez zamere in pretiravanja! Ko je tako naberačil liberalno svotico, se je podal "na špancir" v staro domovino; cerkev je imela ogromnega dolga, toda približno dvajset tisoč dolarjev (\$20,000), je romalo v staro domovino, kjer je nakupil svojim milim posestvom, in ko je preskrbil svoje v starem kraju z našimi težko priganjami denarji, podal se je nazaj v Ameriko in s seboj pripeljal svoje dve sestri in svojega brata, ki ga je pustil nekje v Pennsylvaniji, sestri pa nekje v Chicago.

Pa zopet veliko presenčenje nam vsem! Sestri so prišle po par mesecih čikaškega bivanja v našo sredo — kot "usmijene sestre" — in pričele takoj "učiti" tukajšnje slovenske otroke, čeprav so se otroci pritoževali, da "sestri" nič ne vejo, ni vse nič pomagalo; one so učile in "učile" se danes!

Čez par let je tudi brat gospoda posetil Pueblo iz daljne Pennsylvanije države in imel tukaj prvi svoj humbug. Seveda, slovenski delavci žive celo to "familijo" po grofovsko, kar mi bodo brez težke vesti lahko čitatelji Gl. Sv. verjeli!

Za vse nam pa naš nepremisljivi še nočejo krstiti naših otrok, ako se ne položi na altar \$25.00 (petindvajset \$). Kdor ne more tega plačati, ni deležen njegov otrok obilovanja, drugače, če se ne podpiše na neko listino naš tolikoslavljani, cerkveni odbor!

Kdo pa so ti cerkveni odborniki?

Prvi je mežnar, mož, ki je prevaril pošteno dekle v stari domovini, ki mu je dala denar za Ameriko, in kateri je obljubil, da ji bo poslal karto za v Ameriko, in da je bo vzel za svojo ženo. Ni poslal lopov ne karte, ni je ni vzel za svojo ženo! . . . Drugi je mož, ki ima tri otroke v hiši in vsak ima drugega očeta, ali drugo mater! . . . Tretji je mož, boljše rečeno "polmož", čeprav zna moliti "pol" očenaša in deset božjih zapovedi, a se je kljub temu pregrešil zoper 9. ki govori: Ne poželi svojega bližnjega žene! ta ja pa vseeno ponudil svojega sosedu ženi dva mlada pujska, že ve zakaj! . . . Četrty je Austria John, kateri ima v glavi pleva mesto možgan, a si kljub temu kupil še avtomobil, seveda na puf! Peti je kolektor; bolj podoben gorili kot človeku, po božji podobi vstvarjenemu! Lomi svoje grešne kosti od hiše do hiše in berači za lenuhe — pa naj potem kedo reče: da nimamo v Pueblo regimentnega gospoda in še bolj prefiksane cerkvenega odbora?!

Ne bom pripisoval nič več, ker nisem kak kronist in mi manjka Valvasorjeve spretnosti. Rečem le, da so zreli vsi za norišnico!

Vesele božične praznike!

Pavliha št. 2.

Pittsburg, Kans.

Dragi mi Glas Svobode: —

Štiri tedne se že boljše dela, kot smo poprej! Kako dolgo bode pa to trajalo, je prašanje časa, ker kansaški "soht" danes na vso paro dela — jutri pa hitro "zaštap", ravna se po vetrovih vseмира!

Sedaj gledamo nato, da izvolimo v 14. dist. za predsednika U. M. W. A. znanega delavskega zagovornika Al. Haut. Dokler se pa ne bo Unija združila s socijalisti, ali saj sprejela socijalistične metode, tako dolgo nam zmaga ni gotova, ker pomisliti nam je le na Westmorelandski štrajk: če bi bili socijalisti načelniki in voditelji istega, ne bi bil "ferdaman". Če bi v Ameriki enkrat v resnici zavladala pravica, ne bi potrebovali nobene unije, in ne nobene jednote; delavci bi po tem preživeli 3 družine, in 3 družine bi lahko preživele enega bolnika.

Pozdrav rojakom ter članom S. S. P. Zveze! Jos. Alič.

Naznanilo!

Članom S. S. P. Zveze društva "Rdeči prapor" št. 33 v Livingston, Ill., se naznanja, da se prihodnja velika mesečna redna seja vsi mesto peto, četrto nedeljo v decembru, to bo 24 t. m. točno ob 2 uri popoldne v navadnih društvenih prostorih. Na programu volitve za l. 1912. Odsotnost se kaznuje s 25c kazni. (Bolezen izvzeta.) Fr. Deželak, taj.

IZPOLNITE ODREZEK SE DANES IN POSLITE GA NAM.
Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo tako pošlite.

Ime.
Pošta. Država.

50,000 KNJIŽIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica sestuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vpešao zdraviti: Sifilis ali zastrupitena kri, slab tni život, zgubitek moči, re matizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, navraci, led ica in v mehurju. Ako ste izgubili nado in ako sam prseda zabadaš denar davati, tako pišite po oao zdravilno knjižico, katero vam nemadom pošemo in bodit: uverjeni da ozdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo ro navodilu te prekorsne knjižice. Ona vsebuje znanost, ktero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter udi mi plačamo poštnino. Izpolnite dolenji odrezek in ga nam pošite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK SE DANES IN POSLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo tako pošlite.

Ime.
Pošta. Država.

Na dobrem glasu.

Malo je na svetu zdravilnih pripomočkov, ki so na dobrem glasu, vsako sezono v letu, v vseh krajih dežele in vseh slojih ljudi. Najbolj znani od takih pripomočkov je:

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

Vzrok tega dobrega imena je, ker je ta zdravilni pripomoček velikega dobička v tolikih slučajih bolezni človeškega telesa. Narejeno iz najbolj bogatega in čistega rdečega vina in izbranih medicinskih želišč in je narejeno v to, da ozdravi obolele ude prebave. — Odstrani:

Bolečine želodca,
slab počutek po jedi,
teško spuščanje vetrov,
ščipanje,
slabo prebavo,
zabasanost,
nervoznost,
zgubo, teka, švohost,

in uredi težko oddajenje hrane. Je jako dragoceno v vseh takih boleznih, kjer se pokaže švohost telesa in kjer je kri slaba. Moraló bi se rabiti v vseh boleznih želodca, jeter in za nepravilni tok krvi.

Za dobiti v lekarnah.

Ne jemljli cenih, slabih ponarejenj.

JOS. TRINER

IMPORTER & EXPORTER,

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.
Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarue je najboljšje.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovico mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Dobra Unijska Gostilna, kjer se urzel in gorak prigrizek. Jos. S. Stastny
sek. Pod vodstvom

2005 Blue Island Ave.

velika Dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

J. F. HALLER
GOSTILNA

prve vrste.
Magnet pivo, mizel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji. Tel. Canal 8006.

2103 Blue Island Av. cor. 21 St

SALOON

s lepo urejenim keglščem in sveže Schoenhofen pivo priporoča
ANTON MLADIČ,

3348 Blue Island Ave. Chicago.

NAZNANILO!

J. MATIASY,

MANAGER IN GLAVNI
POTNIK TVRDKE GOL-
DEN STATE WINERY.

Slovencem in Hrvatom naznanjam razprodajo svojega domačega vina. Cena belemu vinu 45c gal. Cena črnemu vinu 35c gal. z posodo vred. Manjših naročil od 28 galonov ne sprejemem. Polovico denarja se pošle v naprej, ostank po sprejemu vina. Za naročila se priporoča

Frank Stefanich.

lastnik G. State Winery,

R. R. No. 7 Box 124

Fresco, Cal.

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsm Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmjerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

RAZNO IN DRUGO

O procesu zoper Ludovika XVI. Henrik Labrousse objavlja v "Revue" še ne objavljene dokumente, ki iz njih lahko spoznamo mišljenje in čuvstvovanje sodnikov kralja Ludovika XVI. Ti dokumenti obstoje iz poročil konventnega člana Pineta, ki jih je redno pošiljal svojim rojakom, "bratom in prijateljem" ljudskega društva v Bergeracu; v poročilih je zmeroma in trezno sodil o dogodkih revolucije. V tistih januarjskih dneh leta 1793. pa, ko je imela pastir odločitev o glavi Louisa Capeta, so pisma razburjenjša; Pinet se zaveda, da bo obsodba Ludovika XVI. vir hudih zapletljajev za francosko domovino, zaveda se velikih odgovornosti sodnikov, toda "tolazba ima, da je storil svojo dolžnost". Popolnoma neodvisen in natančno se zavedajo svoje odgovornosti je glasoval dne 17. novembra Pinet za smrt "krivega kralja". Zanimivo je, kako odklanja Pinet sleherni vplivanje na konventno glasovanje. Dolež smo navadno slišali pripovedovati, da so konventni člani slepo sledili ukazom voditeljev; smrtna obsodba se je zvrščala na "strahovladu drhali". Pinet odločno zavrača sleherni vplivanje mase pri glasovanju o kraljevi smrti. Ob tej priliki piše: "Kako bi vam mogel, bratje in prijatelji, popisati veličastni molk konventa in tribun, ko je razglasil predsednik rezultat glasovanja obenem z dekretom, ki izroča ljudstvu v potrditev razsodbo, ki smo jo izrekli nad prejšnjim kraljem? Mislite si glas, ki ga zaslišite sredi velikanske puščave. Mislite si molk in samotno grobov. — Potem boste imeli slabotno predstavo o strašno globoki tišini, ki je vladala par minut v dvorani, ki je bilo v njej in okoli nej zbranih 3000 do 4000 državljanov." Odločilna seja je trajala 44 ur in skrajno utrujen sporoča Pinet končni sklep. "Končno, bratje in prijatelji, se bo izkazal velik zglede narodne pravičnosti. Louis Capet nese svojo s krivdo obteženo glavo na šafot. Včeraj ob sedmih večer je izrekel predsednik obsodbo, ki Ludovika obsodja, da končno poplaša svoja zločinstva. Njegov glas se bo razlegel po vsem svetu in dospel do najoddaljenjših rodov. Državljanji, prvič v svojem življenju sem prevzel najstrašnejšega izmed vseh poslov, obsodil sem človeka na smrt. Vi ste mi naložili to strahovito poslanstvo. Izpolnil sem ga. Stori sem svojo dolžnost, moja vest je jasna in mirna. In s prav takim mirom bi obsodil samodržce vsega sveta na smrt."

V kazenski knjigi orve kompanije X. pešpolka se nahaja sledeči odstavek: Infanterist Müller je kaznovan na tri dni zapora, ker je pri vajah posnemal svojega stotnika in se pri tem drl kakor vol. —

Salomonska razsodba. V Južni Ameriki v Chile se je zgodilo tole: Brezvestan fant je zapeljal dekle, ki je potem pri sodišču tožila za alimente. Toženi fant je priznal očetovstvo in sodnik se je obrnil k tožiteljici: "Iz česa se zdaj živite?" — "Sem doživljala v hiši nekega milijonarja." — "Ali ste dobro plačani?" — "Imenitno." — "Torej morate biti pravzaprav svojemu volilu hvaležni za krasno službo. — In sodba se je glasila, da mora tožiteljica fantu plačevati po dvajset decimov, ker je povzročil njeno krasno eksistenco.

Praznovorni Parižani. Francoski narod je dandanes čisto gotovo najbolj kulturni narod na svetu. — Toda kljub temu praznovorstvo menda nikjer v Evropi tako ne cvete, kakor na Francoskem. V eni sami številki pariškega časopisa, katerega berejo pretežno samo izobraženi sloji, se ne nahaja nič manj kakor 31 inseratov vedeževalcev in vedeževalk. En primer samo: Adreja, prava vedeževalka, najslavnejša razlagateljica kart, odklikovana z diplomom skrivnostnih znanosti se najtopleje priporoča. Dokazi na razpolago Nikaia sleparija ali goljufija. — Splošno znana kot zelo poštena in zanesljiva vedeževalka. Plača se šele potem, ko je vedeževanje končano. Cena: 3, 5 in 10 frankov. Vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih na razpolago. — Drugi inserat je krajši in še bolj vabljljiv: Gospa Bonhener, vedeževalka, odpre vsakemu vrata do sre-

če. Podeljuje nasvete, sprejema razna raziskovanja in zadene vedno pravo. — Komur se ne ljubi potruditi k vedeževalki, ta dobi lahko tudi pismenim potom vso prorokbo. "Gospa Maloda" n. pr. naznanja, da za 75 v pismenim potom vsakemu človeku razkrije vse njegovo življenje. — Bolje se res že ne more ustreči ljudem.

Prosto razlaganje sv. pisma. — Pastor pridiguje: "Kristus je našel 5000 ljudi s sedmimi kruhi, pa, dragi poslušalci ne mislite, da so to bili kruhi kot naši navadni hlebi — ne — ti kruhi so bili veliki vsak kot Šmarna gora..." Med poslušalci je nekdo samega začudenja zažvižgal. "Kaj? Kdo ne verjame mojim besedam? Kdo žvižga na moje besede?" Oglasi se preprost možakar: "Jaz nisem zažvižgal na vaše besede, temveč čudim se le peči, v kateri so se pekli oni velikanski kruhi."

Sodno postopanje se podraži. Zveza avstrijskih sodnikov je izročila pravosodnemu ministru vlogo, v kateri se predlaga uvedba sodnega kolka. Izvedla naj bi se reforma sodnih pristojbin, in sicer na ta način, da se bolj obremenjeni premožnejše prebivalstvo. Pristojbine, ki se sedaj pobirajo za justico, naj bi se kot "dohodki justice" vpostavili v pravosodni proračun in ne kot doslej v proračun finančnega ministrstva. Na podlagi te odredbe naj bi se potem tudi izvedla reforma vseh sodnih pristojbin, kar bi v marsikakem oziru pomenilo podraženje sodnega postopanja. Od večih strani se nropagira kolekovalna dolžnost v kazenskih stvareh (vloge v kazenskih stvareh so dosedaj kolka proste), s čemur bi se postavil jez mnogim nepotrebnim tožbam zaradi razžaljenja časti in raznim kazenskim ovadbam, na drugi strani bi se pa tudi dohodki justične uprave zvišali. Justični minister pri neki avdienci zastopstva zveze sodnikov ni zavzel napram tem reformnim načrtom neodklonjivega stališča.

Še vedno nadlegovanje za pripevanje Marijini luški cerkvi v Rajhenburgu. "Soča" poroča: Sedaj dobivajo v Goriški okolici pisma z beračenjem za luško cerkev v Rajhenburgu. Kakor da bi prebivali v Goriški okolici sami bogatini, da bi mogli dajati miloščine na levo in desno. Suša je vzela vse pridelke, kmet trpi in se boji dolge zime; tu pa pride nanj pritisk, da naj da denar za neko cerkev na Štajerskem. Domačih potreb je v izobilici. Kdor ima kaj odveč, naj da domačim revežem, ki so potrebni, ne pa metati denar proč za neko nepotrebno cerkev v štajerski deželi. Če jo že hočejo imeti, naj jo sezdajo z denarjem fajmoštrov in škofov, ti so polni denarja — ne pa z denarjem, izsiljenim iz siromašnega ljudstva!

Zadnje poročilo umirajočega. — Turški listi poročajo o junaškem činu mladega turškega častnika, ki se je dogdil v bojih pri Dorni. Poročnik Ibrahim bej je dobil namreč povelje prenesti važno poročilo z ene operacijske točke na drugo. Ker je bilo poročilo velike važnosti in nujno, je hotel častnik skrajšati svojo pot, pri čemur pa je prišel v bližino sovražnih čet. Nek sprednji italijanski kavalerijski oddelek je opazil turškega častnika ter ga pričel zasledovati. Šlo se je za življenje in smrt. Poročnik Ibrahim bej je naganjal svojega konja k skrajnosti in posrečilo se je obena, da sta prišla krvaveča iz številnih ran v tabor Enver beja, kjer je z zadnjo kretujo izročil važno poročilo. Nato se je mladi junak zgrudil s konja v roke okoli stoječih vojakov ter izdihnil. Ta junaški čin je menda pripomogel k zmagi Turkov pri Dorni, ker je omenjeno poročilo odkrilo četam Enver beja namero Italijanov, napasti Turke za hrbotom.

Zaklad dominikancev. Zaprtni dominikanski samostan Barro v Lizaboni straži vsako noč čuvaj. Pred kratkim je napadla čuvaja skrivnostna postava in ga ranila s strelom. Čuvaj je na neznanca ustrelil. Dognali so, da je ustreljena oseba dominikanec. Ko so dominikance pregnali, so ti zakopali svoje zaklade na samostanskem zemljišču. Zaklad obsega dragocene kelihe, z dragim kamenjem okrašene križe in čisto zlato. Menihi so okušali zaklad po noči polagoma odnesti.

Nemčija zopet pomnožuje svoje vojno brodogije. Za bodočih šest let bo naj izdala 90 milijonov do-

larjev za bojne ladije. Tako želi vojna nemški kapitalisti, vlada pa vboga, ker je njih golo orodje.

Katehetova stavka. V Höflichu pri Dečinu imajo nenavadno šolsko stavko. Katoliški župnik pater Brenner noče poučevati učencev gornjih razredov ljudske šole v krščanskem nauku, ker niso sli vsi učenci k spovedi.

Bojeviti duhovniki. Prejšnji petek, torej dan po prvem maročanskem govoru nemškega kancelarja Bethmanna Hollvega v državnem zboru, so blagoslovili v Erfurtu spomenik švedskemu kralju Gustavu Adolfu. Preje pa je bila v cerkvi slavnost in ob tej priliki je govoril glavni superintendent Jacobo iz Devina. Omenjal je "državniške" zmožnosti Gustava Adolfa in je dejal: "Včeraj smo doživel dan, ko je marsikdo vznepoljen segel po meču in nevoljno vprašal: Zakaj se ne more boljše braniti naša narodna čast? In če bi imeli sedaj krvavo vojno namestu miru, ne, prijatelji, krščanska Nemčija in evangelijski cesar na čelu lahko potegneta meč, ako je pravica na naši strani in smo mi krivično napadeni. In potem pa ne položimo ljubega meča, dokler ni uničen zadnji sovražnik". Gotovo ni primeren bojeviti duh teh besedi za kraj, kjer so bile izgovorjene. Prav tako nam "pogonom" ne gre v glavo, ali se vjema s krščanskimi načeli če se meč ne položi preje, preden ni zadnji sovražnik pokončan, kajti to je že več kakor znaga nad sovražno vojsko. In pa: Moje je maščevanje pravi gospod!

Aha! Jednemu se je le posvetilo... Rev. Bowden, katoliški duhovnik in bivši urednik lista "Catholic Leader" v Kansas City, je glasom poročil v dnevnem časopisu, izjavil sledeče: "Leta in leta sem pisal in pridigal proti socializmu. Pisal sem o socializmu in o ateizmu. Z namenom, da docela razgalim slabosti socializma, pričel sem končno čitati socialistične knjige in časopise. Tedaj sem pa naenkrat spoznal svojo mizerno napako. Spoznal sem, da se socialisti pečajo z ravnostimi problemi, ktere bi bil jaz tako rad rešil s puhlimi reformami. Pa mi pravijo, da ne morem biti obenem katoličan in socialist. Kedar je pa Jezus rekel: 'Ti moraš voliti samo republikance in demokrate?' Jaz pravim: Ne morem biti katoličan dokler nisem socialist!" Kaj si mislite o tem, katoliški delavci?

Pustite male k meni! "Zarja" piše: V Sp. Idriji imamo kaplana, katerega slavno ime do danes še ne vemo. Mož spada med italijanske kulturonosce tripolitanske puščave. Krvoločnosti, ki jih to človeče počenja z učenci v šoli, se malo ali pa nič ne razlikujejo od onih, ki jih trpe Arabci pred italijansko vojno. V dokaz naj služijo sledeči slučaj. Gostač Tušar iz Bozovika ima 7 let starega sina, kateri hodi prvo leto v šolo v Špodnjo Idrijo. Otrok je bil vprašan iz krščanskega nauka v šoli, ker pa ni prav gladko znal, zgrabi ga kaplan za ušesa s tako silo, da mu je spodnji del uhlja natrgal. Otroku se je vtila kri s tako silo, da ga je moral božji namestnik na svojo sramoto iz šole odstraniti. Deček je bil po tem dejanju tri tedne iz šole odpuščen, da se je ozdravil. Vprašamo e. kr. okrajno glavarstvo in okrajni šolski svet, kaj so k temu slučaju ukrenili? Ali se res sme z otroci tako živinsko postopati?

Srečna Avstrija. Kanonik Alfonz Zaek je izdal knjigo "Oesterreichisches Klosterbuch", kjer navaja natančno število samostanov in redovnikov v Avstriji. Avstrija šteje danes 2956 samostanov, ki imajo 38.560 članov. Moški redovi imajo 11 javnih državnih višjih gimnazij s 3125 učenci. Vrh tega imajo še 8 zasebnih gimnazij, 28 konviktov, 5 privatnih učiteljskih, 6 meščanskih in 20 ljudskih šol, 3 obrtnih in 2 kmetijski šoli, 2 trgovski šoli, 5 sirotišč, 27 deških zavetišč in nebroj samostanskih šol. Nune imajo 3 ženske gimnazije, 20 učiteljskih, 8 višjih dekliških šol, 4 trgovske šole, 108 dekliških penzionatov, 56 meščanskih in 571 ljudskih in elementarnih šol. Vrh tega poučujejo v 143 javnih deških šolah, 512 delavskih in obrtnih šolah, 273 otroških vrteb, 64 nadaljevalnih šolah in v nebroj deških sirotiščih. Iz teh števil je jasno razvidno, da živimo v pravi samostanski državi. Srečna Avstrija.

- Božična razprodaja. -

Kupite božične potrebsčine v Lurievi prodajalni!

Najnižje cene,

Albert Lurie co.
dvojne varnostne znamkez vsako stvarjo
vsak dan in
vsak večer

do Božiča.

Ne prezrite našega oddelka otrocih igrač!
Največja in najceneja izbira.

Krasni ženski mufi, fino delo; dobro blago; lepi kožuški za okolu vratu, fino satirani, samo \$1.95
Gorki mufi in kožuhati naprsni pogrinjalniki, izvanredne velikosti; dobro blago; ročno delo; izvanredna cena ta teden samo \$2.48
Cela kožuha oprava za gospodične, mufi in kožuhati ovratniki, samo \$1.69
English Kersey suknje, fino narejene, model 1911, velikosti 14 do 18 leta, vse barve, posebno lepe v črnem; vaša izbira samo \$4.95
Caracul suknje za gospodične, benečansko delo in fino domače (ameriško) blago, lepe barve, krasni gumbi, črni ali rujavi, pri tej razprodaji samo \$6.95

Fine belgijske Coney Sets, najfinejše kvalitete, dolgi, najmodernejši kožuhi za zimo; ruski šavli, črne ali rujave barve; pri tej razprodaji samo \$7.95

Veliki francoski kožuhi, najboljše blago, dolge kožuhovalne, črne barve, ornamentalno; pri tej razprodaji samo \$9.95

Kožuhovalne za otroke, rujave, sive ali bele barve, lepi mufi za deklice; lepi kožuhati ovratniki za deklice; pri tej razprodaji samo \$1.95

Dekliške obleke, iz Serop volne, lično narejene, za oko prilično, velikosti 6 do 14 leta; vaša izbira samo \$3.98

ALBERT LURIE CO.
1810-1820 BLUE ISLAND AVE.

ZASTONJ!

Vprašajte za iztis novega Severovega Almanaha in Zdravoslovja za l. 1912. svojega najbližjega lekarnika ali trgovca z leki.

Severov Balzam za Pljuča

(Severa's Balsam for Lungs)

DRAGOCENO ZDRAVILO ZA

SUHI IN DUŠLJIVI KAŠELJ,
RAHLI IN SILPJIVI KAŠELJ,
JUTRNJI IN VEČERNI KAŠELJ,
ZASTARELI IN TRDOVRATNI KAŠELJ.

Neškodljiv lek za otroke in odrasle.

Donaša zelom zaželeno olajžbo pri zdravljenju prehladov, vnetice sapnika, oslovskega kašlja, davice, hripavosti in sličnih obolenj dihalnih organov.

Vedno zanesljiv.

Vedno izdaten.

Izkušeni ljudje dajejo temu leku prednost pred vsakim drugim zdravilom.

Na prodaj kjerkoli so lekarne ali trgovine z leki.

Dvoja velikost: 25c in 50c.

Recite "Ne", kadar se vam ponuja kakšno drugo namesto tega.

Zdravniški svet se daje zastonj vsem, ki pišajo na naš Zdravniški oddelek

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Škof proti župniku.

Kako je preganjal ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič iz političnih ozirov. podrejenega svojega župnika—

spisal

na temelju resničnih dogodkov in aktov.

PAVEL SVETLIN.

—Vse pravice so pridržane.—

BOJ ZA PRAVICO.

1. Presvetli gospod knez in škof mi nakažete letnih dohodkov v tej meri, kakor mi jih donša Sora in sicer kot odškodnino, ne kot pokojnino. Za te dohodke pa treba jamstva takega, da jih izgubim le s svojo smrtjo. Tisti dan, ko podpisem dotično listino, more se Sora razpisati.

2. Soro zapustim, ko dobim v Ljubljani primerno stanovanje, vendar preje ne, kot 1. februarja 1905, da vse uredim.

3. "Slovenec" in "Domoljub" mi dasta častno zaščitenje za vse napade s sporočilom, da sem zapustil Soro prostovoljno.

Ako se, Presvetli, s tem strinjate, gotovo boste tudi milostno anulirali kanonični opomin, da mi ne bo treba vlagati rekurza.

"Zagotavljač Vas, Premilostivi gospod knez in škof svojega odličnega spoštovanja

prepokorni

Anton Berce, župnik."

Na te mirne besede je odgovoril škof:

"Velečasti gospod!

Na Vaš list z dne 28. novembra kratek odgovor:

a) Moj list do Vas: to je bila moja zadnja beseda, da se zadeva z Vami uredi mirnim potom.

b) Vi dobite nakazanih 1600 K, naj bo sub tito odškodnina, ali pokojnina, to mi je oboje prav; posebne zaveze ni treba, saj škofa na to veže cerkveno pravo.

c) "Slovenec" in "Domoljub" pa misem ne dopisnik, ne urednik; o Vas bosta poročala to, kar se bo zgodilo; ako greste sedaj prostovoljno, bosta to povedala, ako boste pa pozneje šli prisiljeno, bosta pa to oznanila.

d) Ako moje ponudbe ne sprejmete in boste šli prisiljeno, dobite toliko, kolikor Vam gre po postavi. Prosim, da mi kmalu odgovorite. — Z Bogom!

Dr. Anton, Bon. Jeglič,
škof."

Berce je odpisal 30. novembra:

"Ponudbe, da naj zapustim Soro prostovoljno proti odškodnini letnih 1600 K, ne morem sprejeti."

Škof je zdaj sprevidel, da Berce ne spravi s Soro s 15. decembrom, kakor je zahteval. Da mu o-greni življenje, poslal mu je nadziralca v osebi Jo-zeфа Brajca, ki ga je namestil kot kapelana na Sori. Ta je došel že 6. decembra, prinesel ga je torej sv. Miklavž.

V tem je Berce vložil rekurz zoper dekret z dne 31. oktobra na papeža v Rim in na ministerstvo za bogoustje. V rekurzih je rečeno med drugim:

"Z pravomočnih dekretov z dne 24. novembra 1903 in 30. novembra 1903 (podelitveni in instalacijski dekreti) izhaja, da se mi je podelila fara Sora po vseh odločilnih predpisih in da se je izvršila med me-noj in župnikom Hierschejem pravoveljavna menja dva fara. Če je dobila permutatio beneficiorum (menja župnij) — in je za tako se gre v prvi vrsti — knezoškofijsko afirmacijo (potrjenje), če se je vspre-jela obojestranska resignacija na dosedanja benefi-cija in če se je vsled tega prosta župnija Sora prene-sla na me po menji, se ne more moja pravomočno iz-vršena institutio collativa in installatio corporalis razveljaviti z nobenim dekretom, razven kazenskim potom.

Če je obstajala kakšna conditio za libera colla-tio, recte permutatio dne 24. novembra 1903, bi bil proti tej (podelitvi) menji moral protestirati vsak-do, ki bi trpel škodo na svojih pravicah. Podeljite-lju beneficija ni bilo zo pogoj domovinstvo iz Ljub-tjane, ali iz Kranja. Državna oblast ni vložila zoper moje nameščenje kot župnika na Sori nobenega u-govora; vsak drug ugovor je istotako izostal tako, da je postala menja pravomočna.

Ravno navedeni pogoj nima nobenega značaja site in nikakor ne more biti kak nenaden poznejši revokacijski vzrok.

S škofovim dekretom "Nuper rescivi" mi je od-vzet moj ius v beneficij Sora, kateri ius mi je zasi-guran v avstrijskem državnem zakonu z dne 7. maja 1874 drž. zakonik 50."

Pritožba končuje s prošnjo, naj bi papež Berce-tu pripomogel, da ostane še nadalje parochus pro-prus na Sori.

Tudi zoper kanonični opomin je vložil Berce re-kurz na papeža. V tem rekurzu pravi pritožnik med drugim:

"Opomin št. 2, 4 in 6 nima sploh nikake faktič-ne podlage.

Opomin št. 1. pomenja le, da so se nekateri ljud-je za mojim hrbtom pritoževali pri škofu, ki pa ni-majo navesti za kako pritožbo niti najmanjšega po-vida.

Opomin št. 5., da tožarim svoje župljane neu-smiljeno, dokazuje meni v prilog, da mi tisti ljudje, kateri me tožijo škofu, z vso silo kradejo doma čast. Tožiti sem jih moral, ker nisem imel drugega sred-stva, da se branim.

Opomin sub št. 3. se naslanja na ovadbo župnika Brenceta iz Preske, češ, da sem rekel, da bom škofa ustrelil in mu razbil zobe. Tega nisem nikdar rekel, kakor nism sploh nič žaljivega govoril o škofu. Kar se tiče župnika Brenceta, zdi se mi potrebno pokazati, kako verodostojna priča je: poznam osebo, ki jo je nagovarjal, naj pred sodiščem krivo priča. (Dalje pripoveduje, kaj je v spovednici govoril Brencet čen-j.) Poštenemu svojemu župljanu je jemal na nečasten način čast. Da ni bil obsojen, dal je v še-

stih časopisih in z lece izjavo, kakršne ne bi dal re-sen mož.

Kritičen je za me ukaz v opominu, da ne smem obče-vati z ljudmi, ki so na glasu, da so nasprotniki cerkve in škofa. Kdo so ti? Te treba zbrati iz cele škofije, navesti njih imena in jih označiti vsem du-hovnikom kot prepovedane osebe. — — —

Beatissime pater! Deset mesecev trpim uže tr-pljenje mučniško. Krivica se mi godi tolika, da kriči v nebo za maščevanje. Jaz pa je nimam poti druge, kot prbežalitiše do najvišje oblasti na zemlji in tako prosim prepozično:

Vaša Svetost blagovoli premilostno odrediti zo-per mene disciplinarno preiskavo morda po p. t. g. metropolitu goriskem, ki naj bi preiskal vso zadevo tu v moji župniji. K tej preiskavi, ki bo javna, naj bi poslal ljubljanski škof svojega sodnika — za-stopnika, pozvali naj bi se tudi vsi župljani, ki naj izpovedo vse to, o čemer bi se imel kdo o meni pri-tožiti.

Zoper urednika časopisov "Slovenca" in "Do-moljuba" dr. Ignacija Žitnika naj postopa cerkveno sod-šče gorisko in mu zaukaže, da mi vrne čast, ki mi jo je v javnosti oškrunil.

Sv. Oče! Dvaindvajseto leto sem v dušnem pa-stirstvu, osemnajsto leto sem župnik. Vedno sem ži-vel moralno, vedno spolnjeval stanovske dolžnosti, tudi danes sem isti sacerdos iustus, innocens, imma-culatus. Škof pa me hoče odstaviti.

Prosim torej prepozično in iz cele duše: poma-gajte, Sveti Oče, da zmaga resnica in pravica, da bo dani cerkveni opomin razveljaven."

Berce je odposlal to pritožbo potom nunciature na Dunaju. Zaprotil je nuncijs, naj se on zavzame za to, da se dovoli zoper njega (Berce) disciplinar-na pre-skava.

7. februarja je dobil Berce sledeči dopis:

"Častitemu gospodu Antonu Berceu,
dušnemu pastirju

na Sori.

Na Vašo pritožbo zoper škofov odlok ozir ve-ljavnosti podelitve župnije Sora je od sv. kongrega-cije tridentinskega zbora z dne 12. januarja t. l. št. 4509—4 prišel odgovor, v katerem se med drugim piše:

1.) Non ommittas eundem sacerdotem hortari etiam nomine S. Congregationis, ut pensionem accep-tet et parociam dimittat. Tufius enim et honora-bilius ipsi est sponte acceptare oblatam optimamque conditionem, quam incerto causae et litis eventui se committere omniaque in discrimen maseimo exitio vocare (— prigravarj dotičnemu duhovniku tudi v imenu sv. kongregacije, da sprejme pokojnino in za-pusti župnijo. Bolj varno in bolj častno je namreč zanj, če sprejme prostovoljno ponujen in predober položaj, kakor da se izroči nezanesljivemu uspehu pravde in boja in vse postavi v največjo nevarnost).

2.) Ako pa tega ne storite, tedaj pa omenjena kongregacija gospodu knezoškofu naroča, "ut praefi-git eadem sacerdoti congruum temporis terminum ad deducenda iura sua coram S. Congregatione (naj določi rok dotičnemu duhovniku, da dokaže svoje pravice pred sv. kongregacijo)."

Vsled tega odgovora rimske kongregacije se po-zivljate, da izstopite vsaj začasno iz duhovskega pa-stirovanja in sprejmete ponujeno pokojnino letnih 1600 K; ako pa tega ne marate, da do konca tekočega meseca februarja pošljete ordinarijatu obrambo svo-jih pravic do župnije in sicer naslovljeno na S. Con-gregatio concilii."

Kn. škof. ordinarijat v Ljubljani, 3. februarja 1905.

J. Flis, m. p. gen. vikar."

Ta dopis je vreden, da mu privoščimo par besed komentarja.

Pred vsem vprašamo, zakaj škof ni sporočil Berceu celotnega dopisa, ampak je iztrgal iz njega samo par stavkov? Vsekakor papež ni odobral njegovega postopanja proti Berceu, da, celo o tem smo prepričani, da je papež označil dekret "Nuper rescivi" kot nezakonit, kot krivičen. V tem nas po-trjuje vsaka beseda citiranih papeževih stavkov. — "Prigravarj dotičnemu duhovniku tudi v imenu sv. kongregacije, da sprejme pokojnino in zapusti žup-nijo." V teh besedah se naroča škofu, naj deluje na to, da se Berce omeči, da zapusti župnijo prostovoljno. Tukaj se prav nič ne govori, da je Berceu odvzeta fara, da ga ima škof pravico odstaviti, am-pak se šele gre za to, da jo sam prostovoljno zapusti in sprejme pokojnino. Značilna je pri tem beseda "tudi". Papež ve, da je škof storil Berceu neza-slišano krivico, vendar, ker je Berce duhovnik, ki se pokori cerkveni avtoriteti, naj mu škof tudi v i-menu sv. kongregacije, torej višje cerkvene oblasti, kakor je ljubljanski škof, prigravarja, da gre s Soro. Ako bi bil papež pritrtil v škofovo postopanje, ne bi bil zapisal takih besed, iz katerih se mora priti do zaključkov, kot smo prišli mi.

"Bolj varno in bolj častno je namreč zanj, če sprejme prostovoljno ponujen in predober položaj". Tukaj je jasno in določno povedano, da se gre za to, da Berce prostovoljno zapusti svojo župnijo, na katero je bil po vseh zakonskih predpisih umeščen. Prihodnji stavek, naj bi se Berce ne izročil nezanes-ljivemu uspehu pravde in boja in vsega ne postavil v največjo nevarnost, so sicer same fraze, ki pa govo-re, kakšna je cerkvena pravica. Ako naj škof Ber-ceu prigravarja, da gre prostovoljno iz župnije in v pokoj, potem se temu v slučaju pravde in boja ven-dar ni bati, da bi njegov položaj prišel v največjo nevarnost. Seveda če je kaka pravica na svetu! Iz teh besed pa zvani, da rimska cerkvena oblast, kadar ji kaže, utegne storiti kaj takega, kar se ne sklada povsem s pravico in da se tudi Berceu lahko zgodi kaj sličnega.

Ako bi Berce prostovoljno ne maral iti s Soro in v pokoj, potem je pa naročil papež škofu Jegliču, naj mu določi rok, da dokaže svoje pravice pred sv. Kongregacijo. Berce naj torej dokazuje svoje pravice pred papežem! Ali niso bile te dokazane uže v rekurzu, poslanem v Rim? V tem rekurzu, ki smo ga zgoraj navedli v glavnih potezah, je vendar vse povedano, kar je za nepristransko m'slečega človeka dovolj, da spozna, da je škof Berceu po krivici vzel faro. Kaj torej hoče še papež? Ali ni ta zahteva popolnoma odveč?

Dalje prihodnjič.

POBOŽNA ARGENTINIJA.

V prvih septemberskih dnevih je bil imenitni popoldanski korzo na Calle Florida Buenos Aires ob-čutno moten. Pred trgovino z dra-gotinami se je gnetla ogromna množica ljudi, a ko so odšli eni, so takoj stopili na njih mesto drugi, tako da gneča nikakor ni hotela prenehati. V izlozbi je blestel na svilni blazinici nenavadno drago-cen diadem iz ogromnega števila biserov in diamanтов. Čeprav argentinjska aristokracija ne skopa-ri z dragocenostmi, je bilo vendar skoro neverjetno, da je namenjen razkošni diadem kaki dami. In res ni bil namenjen diadem, da bi kronal zemeljsko ženo, pač pa je bil namenjen, da okrona glavo svete device v Euyo, ki je najpri-ljubnejša Marijina podoba v de-želi. In kdo so darovalci dragoce-nega darila? Najprej bi utegnili misliti na pobožno staro gospo iz katoliške rodbine. Toda zmotili bi se korenito, kajti dragoceni dia-dem je dar — sedanje vladne stranke, ki je popolnoma pod vpli-vom duhovščine. Ako gre za to, da pokaže stranka svojo pobožnost, tedaj prav nič ne štedi; poleg 175.000 frankov, kolikor je veljal Mariji diadem, jih je zložila še 120.000, da kupi tudi malemu Je-zusu v Marijinem naročju sicer manjšo, toda prav tako dragoce-no krono. Ako je najmočnejša po-litična stranka tako pobožna, te-daj je umevno samoposebi, da vla-da ne sme zaostajati v pobožnosti. Tako je izročila namestniku v Buenos Airesu 50.000 frankov, da poravnava stroške ob kronanju sve-te device in njenega Jezusa. Tudi drugače skrbi argentinska vlada prav po materinsko za cerkve in oltarje, gotovo ne manje, kakor za šole. Še v zadnjih tednih je se-nat dovolil okolo 600.000 frankov za stare in nove kapelice in samo-stane, malo pozneje pa je dal ver-skim kongregacijam pol miliona "podpore". Izgubljen denar! Ta-ko vzklili "prosvitljenci" za-radi teh bogatih daril v dobi go-spodarske krize. Hoteli so proti temu protestirati, toda vlada jim je shode prepovedala, kakor tudi ni pustila predavati dami, ki je hotela govoriti o seksualni vzgoji. Tem bolj posvetno pa je bilo slav-je device Marije, veliki in mali svet je razgrinjal največje raz-košje in je gledal s tribuna pestri duhovniški spreved. Potem pa so hoteli za nameček privreči še ne-kaj usmiljenja in dobrotelosti vsej tej ceremoniji: Kakor kaz-njenci na galejah so korakali s številkami na prsih v brezkončni vrsti revni ljudje mimo razkošnih tribuna z zlatom in diamantri okra-šenih dam; ko je vsakdo izmed siromakov zaklical slavnostni vzklík Mariji in Jezusu ter ar-gentinškemu predsedniku, je do-bil za plačilo miloščino.

Darragh, Pa.

Vabilo na veselico.

Društvo št. 1 v Darragh, Pa., spadajoče k Slov. Del. Podp. in Penzijsko Družbi v Madison, Pa., vabi na dan 23. decembra t. l. vse Slovence na svojo veliko veselico. Posebno so še vabljeni: Vsa brat-ska društva v mestu in bližnji o-kolici, kot dr. št. 2 v Adamsburg, spadajoče k S. D. P. in P. Družbi; dr. št. 5 v Darragh, S. S. P. Zveze; dr. št. 23 (Edinost) v Darragh, in dr. št. 7 v Arona, S. S. P. Zveze, kakor tudi dr. št. 87 v Hermine.

Veselica se bo vršila v g. Al. Liponik dvorani, v navadnih dru-štvenih prostorih. Pri veselici bo vsega na razpolago: dobra godba, zveže pivo; vstopnina za dame prosta; za moške \$1.00. Vabi Odbor.

Eden je za vas!

Sedaj lahko dobite iztis Severo-vega Slovenskega Almanaha in Zdravoslovja za leto 1912 zastoj. Vaš lekarnik ali trgovec z leki ga ima iztis za vas. Samo vprašajte zanj. Novi Almanah ima 64 strani in vsebuje velik zaklad zaželenega, koristnega in zanimivega pou-čila, ki naj se shrani in obdrži pri roki celo leto. Če ne morete dobiti Almanaha od lekarnika, pišite na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Dalmatinka Nječuša, ki je stre-ljal v avstrijski zbornici, so obso-dili na sedem let ječe. Kapitalizem ima zopet svojega žrtev.

AKO ŠE NISTE, POŠLJITE NAROČNINO.

"Feeling Better Already Thank You!"

Srečen sem, ker sem poslu-šal vaš svet in se zdravil z

Dr. Richterjevim
PAIN-EXPELLERJEM.

Ozdravel me je bolečin v grlu in križu, da se počutim sedaj čisto zdravega. Vsaka družina bi ga morala imeti. Čuvajte se ponaredb. 25 in 50c. steklenice.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York, N.Y.
Dr. Richterjeve Congo Pilule olajšajo. (25c. all 50c.)

GLAS SVOBODE CO.

1809-1813 Loomis St., Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvu, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo pošto znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

Kasparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

Imovina 4.500.000,00

Poseben oddelek za Slovence. Pošilja denarje v staro domovino. Prodaja parobrodne listke. Prejema denar na uloge. Izdeluje polnomočna kupna in pogodbeni pisma in vojaške prošnje. — Pridite ali pišite.

Kaspar State Bank

Čemu pušiš od nevednih zobo-zdravnikov izdirati svoje, mo-goče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali sre-brom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhofen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9 CHICAGO, ILL.

HRANI!

Tistega, ki ima denar, nikoli ne preganjano neugodnosti.

Prični danes.

Lahko pričneš z enim dolarjem.

Plačano 3% in izplačujemo polletno.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

2007 BLUE ISLAND AVENUE.

Vstanovljena 1890. Prihranka čez pol milijona dolarjev.

Odprta v soboto zvečer do 8 ure.